

Presseklip fra folketingshøring om PISA-undersøgelsen

Dato	Avis/tidsskrift	Titel	Forfatter
10-09-2005	Fyens Stiftstidende	PISA-forsker: Altid en del dårlige læsere	Ritzau
12-09-2005	Politiken	Debatindlæg: Hvad kan vi bruge PISA til ?	Anders Bondo Christensen
13-09-2005	Politiken	PISA fik prygl af danske eksperter	Gitte Svanholm
13-09-2005	Jyllands-Posten	Folkeskolen: PISA-undersøgelsen er ingen facitliste	Rasmus Blicher
13-09-2005	Berlingske Tidende	Dansk modtagelse af PISA-rapporten løb af sporet	Maria Frahm
13-09-2005	Urban	PISA-test alene er ikke vejen frem for skolen	Ritzau
13-09-2005	Information	Folkeskolen: Forskere: Politikere misbruger PISA	Mette Klingsey
13-09-2005	Kristeligt Dagblad	Test alene gør det ikke	Ritzau
13-09-2005	Fyens Stiftstidende	Forskere: Politikere på vildspor	Jakob Moll
15-09-2005	Politiken	Læserbrev: Forskere underkender PISA	Vagn Madsen Brønderslev
15-09-2005	Information	Læserbrev: Forskere underkender PISA	Vagn Madsen Brønderslev
19-09-2005	Frederiksborg Amts Avis	Læserbrev: Pisa peger på de "ømme tæer"	Louise Frevert
22-09-2005	Folkeskolen	Leder: Gode nyheder	-th
23-09-2005	Folkeskolen	Pisa skaber forvirring i skoledebatten	John Villy Olsen
23-09-2005	Folkeskolen	Skole med begge ben på jorden	John Villy Olsen
23-09-2005	Folkeskolen	Pisa-"en flodbølge af ufortolkede talrækker"	Ole Holdgaard
28-09-2005	Efterskolen	Politisk misbrug af PISA	Torben Elsig-Pedersen
02-10-2005	Politiken	Debatindlæg: Tro eller overtro	Christen Sørensen

Dertil kommer omtale i radio og tv fx TV-avisen i Danmarks Radio 12. september og Radioavisen på P1 13. september.

PISA-forsker: Altid en del dårlige læsere

Fyens Stiftstidende 10. september 2005

Det er noget af en gåde, at det kan vække så meget uro herhjemme, når den internationale PISA-undersøgelse fortæller, at 17 pct. af de danske skolebørn forlader folkeskolen som dårlige læsere. På verdensplan har Danmark faktisk en mindre hyppighed af de såkaldte "niveau 1"-læsere end gennemsnittet.

Det fastslår en af de danske PISA-medarbejdere, Peter Allerup, professor i statistik på Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU), i sit oplæg til den høring om PISA-undersøgelse, som Folketingets Uddannelsesudvalg og Teknologirådet holder på mandag.

Peter Allerup fremfører ifølge bladet Folkeskolens netside nemlig, at grænsen for, hvornår man i undersøgelsen får prædikat som en dårlig læser eller "funktionel analfabet", altid vil blive fastlagt som et statistisk snit.

Ifølge Peter Allerups oplæg kommer omkring 22 pct. af eleverne altid til at ligge under denne grænse.

- Af grunde, der...ikke henter næring fra daglige undervisningsplaner eller trinmål, lægges snittet altså ved elevscoreværdien 407, en værdi, der internationalt fører til, at ca. 22 pct. af alle eleverne på verdensplan befinder sig under 407, dvs. på eller under niveau 1, som det kaldes, skriver Peter Allerup. Han hæfter sig videre ved, at en elev med en score på 500, hvilket PISA fastsætter som midtpunktet på læseskalaen, har godt 64 pct. af sine besvarelser rigtige, mens den udskældte "funktionelle analfabet" med en score på under 407 har omkring 42 pct. rigtige.

- Forskellen på en dagligdags procentskala mellem den middeldygtige og den katastrofalt svage læser kan altså karakteriseres som forskellen mellem "lidt over halvdelen rigtigt" og "lidt under halvdelen rigtigt."

- Noget, der på en almindelig 13-skala næppe ville føre til så kategoriske overskrifter, skriver Peter Allerup i sit oplæg til høringen. (ritzau)

Hvad kan vi bruge PISA til?

Folkeskolen

Af Anders Bondo Christensen, formand for Danmarks Lærerforening

HVILKE STYRKER HAR den danske folkeskole sammenlignet med andre lande, og i hvilken grad belyser Pisa-undersøgelsen disse styrker? Det er jeg blevet bedt om at besvare på den folketingshøring, Teknologirådet i dag holder om Pisa-undersøgelserne. Efter min vurdering kan folkeskolens styrkesider bl.a. vurderes i forhold til:

- Danmarks mulighed for at klare sig i den økonomiske konkurrence
- erhvervslivets ønsker til arbejdskraften, globaliseringens udfordringer
- den danske folkeskoles placering i internationale undersøgelser
- den enkelte elevs mulighed for uddannelse
- elevernes kreativitet og iderigdom
- samfundets sammenhængskraft
- den kommende generations engagement i den demokratiske proces
- den enkelte elevs mulighed for at forholde sig til det afgørende essentielle spørgsmål: Hvad vil jeg med mit liv?

Vælger vi at definere målsætningen om, at vi skal have verdens bedste folkeskole, ud fra at vi (som Finland) skal score bedst i PISA-undersøgelserne, har vi forestaget en klar prioritering i forhold til folkeskolens mange udfordringer.

Der er f.eks. formentlig en rimelig sandsynlighed for, at nationale obligatoriske test vil fremme muligheden for, at folkeskolen placerer sig godt i internationale sammenligninger (især hvis testenes emner ligger tæt op ad det, der testes i de internationale undersøgelser). Men det vil medføre en klar prioritering i forhold til folkeskolens udfordringer.

Internationale undersøgelser og sammenligninger er bestemt interessante, fordi de kan bruges til at stille kvalificerede spørgsmål til det enkelte lands uddannelsessystem. Undlader vi at stille disse kvalificerede spørgsmål og handler i stedet blot på den 'sandhed', som undersøgelsesresultaterne afdækker, er der en ganske alvorlig risiko for, at vi handler forkert.

FORMÅLSPARAGRAFFEN for folkeskolen rummer imidlertid en bredde, der er endnu mere omfattende, fordi den siger, at »i samarbejde med forældrene skal den fremme elevernes tilegnelse af kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, der medvirker til den enkelte elevs alsidige og personlige udvikling«. Traditionelt hører vi, at danske elever er glade for at gå i skole, at de er gode til at samarbejde og deltage i en demokratisk proces. Eleverne er selvstændige, gode til at finde kreative løsninger og til at sætte sig ind i nyt stof. Lærerne er engagerede, optaget af den enkelte elev, omstillingsparate og gode til at samarbejde.

Det er vel udtryk for styrkesider ved folkeskolen, men hvor ved vi det fra? I PISA-undersøgelserne er der gjort forsøg på at inddrage nogle af disse aspekter, men hvordan måler man, om en elev er god til at samarbejde eller er glad for at gå i skole?

I PISA benytter man sig af elevens selvsvurdering. Det har imidlertid ofte ikke nogen mening og er behæftet med så mange fejlkilder, at resultaterne bliver usammenlignelige.

Det får man et ganske godt indtryk af ved at læse kapitel 7 i PISA 2003. Her får vi eksempelvis oplyst, at sammenlignet med eleverne i de andre nordiske lande føler flere danske elever sig ikke tilpas på skolen, mens færre danske elever giver udtryk for, at de andre elever ikke kan lide dem. Der er øjensynlig ikke nogen logisk sammenhæng, men vi kan blot konstatere, at sådan svarede eleverne.

NÅR DE nævnte styrkesider alligevel er alment anerkendt også uden for landets grænser, skyldes det formentlig, at en række andre iagttagelser understøtter opfattelsen. Danske elever er engagerede og aktive i undervisningen, danske elever klarer sig overraskende godt i andre uddannelsessystemer, dansk arbejdskraft bliver i udlandet rost for de kvalifikationer, som regnes for at være folkeskolens styrkesider. Vi kan altså konstatere, at folkeskolen har en række alment anerkendte styrkesider, som ikke kan måles i et PISA-koncept, men som alligevel accepteres ud fra indikatorer, der i højere grad bygger på oplevelser i virkeligheden.

Det kan måske virke uvidenskabeligt, når 'oplevelser i virkeligheden' inddrages i forsøget på at dokumentere et skolesystems styrkesider. Spørgsmålet er imidlertid, om det netop ikke er helt nødvendigt at inddrage virkeligheden, når den mere formelle dokumentation i form af testresultater skal vurderes. I PISA var der markant forskel på drengenes og pigernes resultater i matematik i drengenes favør. Ved folkeskolens afgangsprøve er forskellen derimod helt ubetydelig - henholdsvis 0,1 og 0,2 i karaktererne i skriftlig og mundtlig matematik. Flere piger end drenge optages i øvrigt på matematisk linje i gymnasiet, og pigernes karakterer her er højere end drengenes. Det må vel være yderst relevant at inddrage disse konstateringer fra virkeligheden, når der på baggrund af PISA-resultaterne udtrykkes stor bekymring for, at pigerne halter betydeligt efter drengene i matematiske færdigheder.

HVIS JEG påstår, at en af folkeskolens styrkesider er, at de dygtige danske unge når et højt niveau i uddannelsessystemet, vil mange mene, at det er i direkte modstrid med dokumentationen fra PISA-undersøgelserne. PISA viser jo, at Danmark har forholdsvis få elever på de højeste niveauer. Min påstand underbygges imidlertid af flere indikatorer fra virkeligheden. Nyuddannede danske ingeniører er eftertragtede i mange lande. Danske elever og studerende klarer sig ofte godt i forskellige internationale konkurrencer. Danske unge er eftertragtede som arbejdskraft internationalt.

Det var eksempelvis budskabet fra erhvervsmanden Heine Askær-Jensen, koncerndirektør i Singapore gennem 25 år. I et interview i dag-

bladet Børsen fortalte han, at hans erfaring er, at der i danske studerende og medarbejdere er opbygget en bedre balance mellem viden, personlighed og vilje bl.a. gennem det danske uddannelsessystem og de personlige erfaringer, som folk har gjort sig i andre sammenhænge. Herved er dannet en bagage, som gør sig godt i det asiatiske forretningsmiljø.

»Jeg har på mange måder opfattet disse unge danskere som mere 'hele mennesker', hvad angår deres kompetencer, personlighed, energi og drive, som Danmark måske ikke er sig selv helt bevidst, når kritikken falder på uddannelsessystemet. Innovation kommer sjældent fra viden alene«, sagde Heine Askær-Jensen bl.a. i interviewet.

I den politiske debat hører vi ofte, at vi skal styrke de faglige kompetencer uden at svække folkeskolens styrkesider på de sociale kompetencer. Spørgsmålet er, om denne udtalelse, der nærmest får karakter af en besværgelse, er nok til at sikre de styrkesider, som de fleste mener, er i folkeskolen?

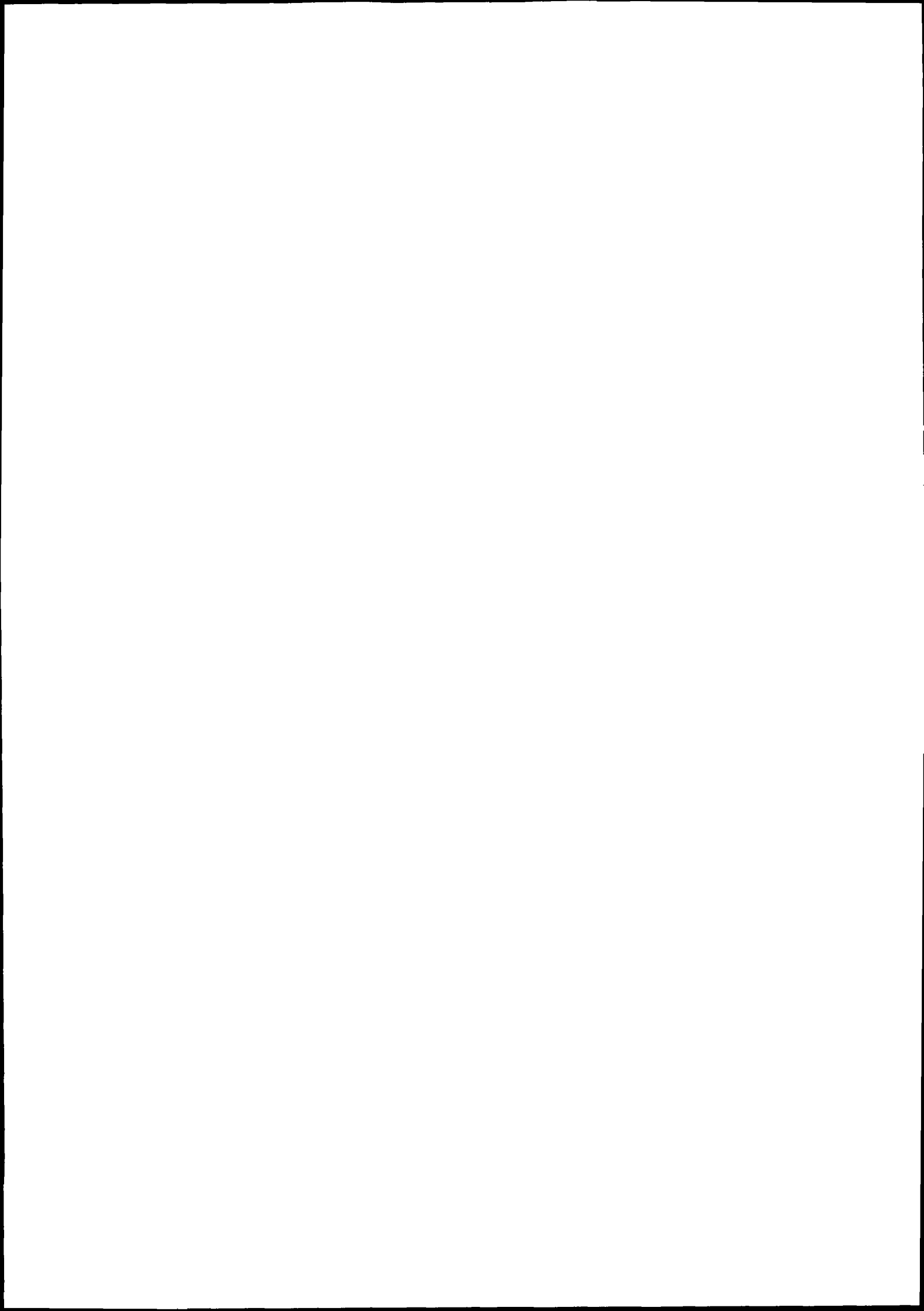
»Hvis jeg påstår, at en af folkeskolens styrkesider er, at de dygtige danske unge når et højt niveau i uddannelsessystemet, vil mange mene, at det er i direkte modstrid med dokumentationen fra PISA-undersøgelserne.«

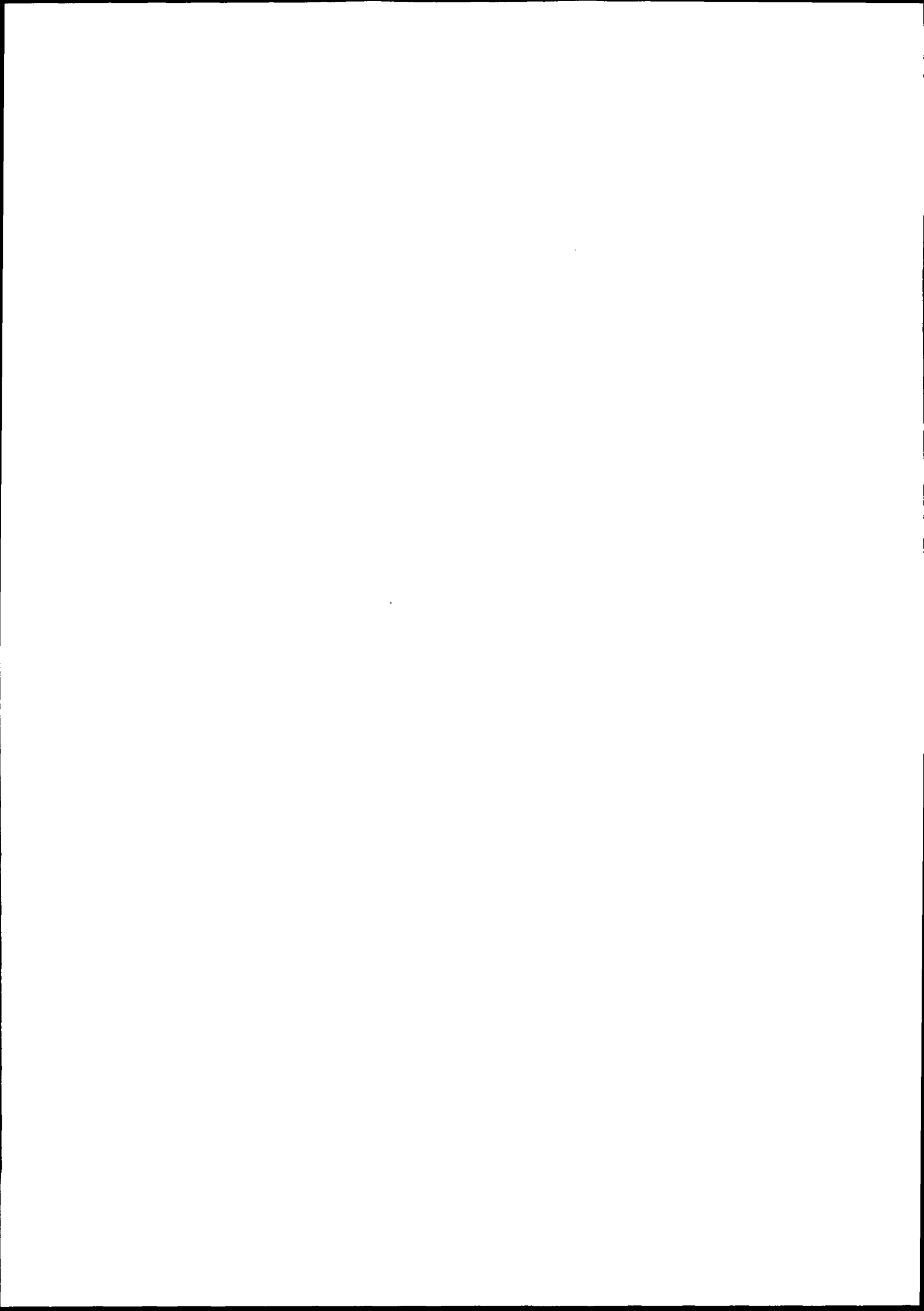
PÅ Globaliseringsrådets møde i slutningen af august efterlyste CVU-reaktorernes formand, Harald Mikkelsen, en forklaring på, at de danske unge i ungdomsuddannelserne øjensynligt meget hurtigt indhenter det faglige efterslæb, der dokumenteres gennem PISA-undersøgelserne. Spørgsmålet var rettet til Peter Mortimore, der som bekendt var leder af den OECD-delegation, der i foråret 2004 afleverede det såkaldte OECD-review om den danske folkeskole.

Peter Mortimore blev Harald Mikkelsen svar skyldig, men gav den personlige forklaring, at det måske skyldes, at danske elever har gode læringsstrategier, at gennemsnitseleven ikke bliver betragtet som dårlig, at eleverne har stor selvtilid, og at eleverne var glade for at lære nyt. Forklaringerne lyder meget tilfældige, men vi må konstatere, at PISA-undersøgelserne i hvert fald ikke giver svarene. En anden mulig forklaring kunne måske være, at de danske elever har nogle faglige kompetencer, som PISA-undersøgelsen blot ikke måler. Vi har ingen mulighed for at vurdere det, bl.a. fordi kun en meget snæver kreds har kendskab til de opgaver, som eleverne er blevet bedt om at løse.

PISA-undersøgelserne belyser altså ikke alle folkeskolens styrker, eller hvorvidt folkeskolen opnår sine mål. Dermed har jeg ikke sagt, at vi ikke kan bruge PISA til noget. Vi kan bruge PISA til at blive opmærksom på nogle problemer og derefter stille kvalificerede spørgsmål til, hvordan vi kan gøre folkeskolen endnu bedre. Men grundlaget bør fortsat være folkeskolens formålsparagraf, hvor folkeskolens styrker er formuleret.

Teknologirådet afholder i dag en høring om PISA-undersøgelserne. Denne kommentar er et sammendrag af Anders Bondo Christensens oplæg på høringen.

PISA-undersøgelsen

Hvad er PISA?

Den vestlige verdens økonomiske samarbejdsorganisation OECD tester 15-årige skoleelevers færdigheder i læsning, matematik, naturfag og sociale kompetencer i den såkaldte PISA-undersøgelse. I den seneste PISA-undersøgelse deltog 276.000 elever fra 41 lande.

Hvordan ligger Danmark?

Danmark var med første gang i 2000, hvor resultaterne var middelmådige, og ved den seneste undersøgelse fra december var Danmark rykket længere ned af listen, ved offentliggørelsen af undersøg-

elsen blev der talt om en stor gruppe funktionelle analfabeter.

Kritikken af PISA

En række forskere har siden kritiseret brugen af ordet funktionel analfabet, fordi det stempler en stor gruppe, som udmærket er i stand til at læse. PISA er også blevet kritiseret for undersøgelsens metode og for, at der rent statistisk ikke er så stor forskel på landenes formåen. Samtidigt er der sat spørgsmålstegn ved, om testene favoriserer bestemte læresystemer og/eller lande. Forskerne bag PISA afviser kritikken.

Flertal for at teste eleverne

Efter offentliggørelsen af PISA 2003 besluttede daværende undervisningsminister Ulla Tørnæs (V) med støtte fra Dansk Folkeparti, at skolerne skulle til at teste eleverne i 2. klasse, 4. klasse, 6. klasse og 8. klasse i matematik, læsning og engelsk. Regeringen forhandler om et bredere forlig med Socialdemokraterne, der nu støtter obligatoriske test. De første test kan gennemføres i foråret 2006. V og S er enige om, at resultaterne ikke skal offentliggøres og ikke må bruges til at sammenligne skoler med.

18MS369

PISA fik prygl af danske eksperter

PISA-undersøgelsen er uvidenskabelig, u-gennemsigtig og umulig at sammenligne lande med, mener nogle eksperter. Andre mener, at problemet ikke er undersøgelsen - men måden den blev lanceret på.

Af Gitte Svanholm

»Hovedproblemet i PISA er hverken undersøgelsens design eller udførelse, men derimod den ukvalificerede modtagelse af rapporten, som blev initieret af den tidligere undervisningsministers pressemeddelelse om, at folkeskolen havde et problem, og vi måtte have nationale test. Det fejlagtige spor satte hele dagsordenen for en undersøgelse, som er et groft måleinstrument - og ikke en entydig resultatliste«.

Så markant faldt ordene fra professor Christen Sørensen fra Syddansk Universitet i går på en folketingshøring om PISA-undersøgelserne, som Teknologirådet havde arrangeret for Folketingets Uddannelsesudvalg. Omdrejningspunktet var, hvad vi kan lære af de tidligere PISA-undersøgelser.

Set med Christen Sørensens øjne ville det eneste fornuftige have været at ned sætte et sekretariat, der kunne analysere tallene og finde ud af, hvad der virker: »Jeg fattet ikke, at ingen har krævet en redegørelse

for, hvad der giver succes og fiasko i skolen. Selve undersøgelsen kan vi bruge til inspiration - men ikke som en facitliste. I rapporten tager PISA-folkene selv mange forbehold, og det ville klæde Danmark også at gøre det«, siger han.

Svær at gennemskue

Peter Allerup, professor i statistik ved Danmarks Pædagogiske Universitet, mener heller ikke, at PISA ville have trukket så kategoriske overskrifter, hvis man var gået bag om, hvor mange spørgsmål, testens såkaldte funktionelle analfabeter havde svaret på. De har nemlig svaret rigtigt på 42 procent af spørgsmålene. De funktionelle analfabeter ville med andre ord få sig et hurtigt 8-tal, hvis deres færdigheder blev målt på 13-skalaen.

»Man kunne med simpel overførsel omsætte PISA-resultaterne til 13-skalaen, som vi er vant til at vurdere os selv i forhold til. Det ville tage tid, fordi det kræver en komplet analyse af grundskolens trinnål i forhold til PISA-opgaverne. Men det ville skabe en større og givtig gennemskuelighed«, siger Peter Allerup.

PISA-undersøgelsen fik også på nakkten for ikke at måle det, den burde, nemlig kundskaber og færdigheder for livet, hvilket Nina Bonderup Dohn, adjunkt i Humanistisk Informationsvidenskab ved Syddansk Universitet, kritiserede:

»Og så giver den 0 point, hvis man tager kritisk, selvstændig stilling«, siger hun. Hun mener overhovedet ikke, at testen kan bruges til det, den primært er blevet

brugt til: at lave sammenligninger på tværs af landene. Nina Bonderup Dohn mener ikke, at det kan lade sig gøre eller give mening, fordi klassernes betingelser er for forskellige.

»Uvidenskabelig«

Forskningsprofessor Erik Jørgen Hansen fra Institut for Pædagogisk Sociologi ved Danmarks Pædagogiske Universitet understregede også, at man har undladt at analysere de forskellige landes uddannelsessystemer: »PISA negligerer, at hvert uddannelsessystem er en helhed, der kun kan forstås som resultat af en kulturel og national formning gennem århundreder«, siger forskningsprofessoren, der ikke tøvede med at kalde undersøgelsen for uvidenskabelig og den efterfølgende dis-

»Den bedste ting, man kan sige om den, er vist, at den er brandbar«, joker Christen Sørensen og hører dagens største latterrespons.

gitte.svanholm@pol.dk

e04578f2

Folkeskolen: PISA-undersøgelse er ingen facitliste

Jyllands-Posten 13. september 2005, 1. sektion, side 5

Undersøgelsen af danske skoleelevers færdigheder er kun en del af sandheden, men kan bruges - til at pege på problemer i grundskolen. Det var holdningen under en høring på Christiansborg i går.

AF RASMUS BLICHER

Den omdiskuterede PISA-undersøgelse af danske skoleelevers færdigheder kan være et redskab til at pege på problemer i grundskolen, men det er ikke en facitliste med alle løsninger. Sådan lød meldingen fra flere eksperter under en folketingshøring arrangeret af Teknologirådet for Folketingets Uddannelsesudvalg i går. Der er behov for flere undersøgelser for at finde årsagerne til problemerne, var meldingen.

»Hvis vi pakker den politiske diskussion væk og i stedet laver grundige analyser af, hvordan skolen kan blive bedre, kan vi godt bruge PISA-undersøgelserne til at vise, hvor der er problemer, men der er mange sammenhænge, som undersøgelsen ikke forklarer,« sagde formanden for Danmarks Lærerforening, Anders Bondo Christensen.

Det budskab blev fremført af flere af eksperterne og politikerne under høringen.

»PISA er et groft måleinstrument, der ikke kan bruges som en entydig resultatliste. Den viser, at der er et problem med skolerne, og at der er behov for, at vi giver undervisningen et løft,« sagde professor Peter Allerup fra Danmarks Pædagogiske Universitet.

Ingen forklaring

»Det er et fingerpeg om, hvor problemerne er, men det er kun tal og ikke forklaringer på problemstillingerne,« sagde adjunkt Nina Bonderup Dohn fra Syddansk Universitet, der efterlyste en mere nuanceret undersøgelse.

Fra Dansk Industri lød meldingen i går, at PISA-undersøgelsen viser de huller, der er i de unges uddannelser, i forhold til hvad danske virksomheder efterspørger. Det drejer sig om kompetencer inden for it, at flere skal have en uddannelse, og at der også skal bruges ressourcer på at gøre de bedste elever endnu bedre.

Vink med - vognstang

»PISA er ikke svaret på alt, men det er et vink med en vognstang om, at vi skal styrke vores uddannelse til at imødekøbe et globaliseret arbejdsmarked,« sagde konsulent Louise Weinreich fra Dansk Industri.

Fra det politiske panel var meldingen fra SF's Anne Baastrup, at undersøgelsen kan bruges, men at man skal forholde sig kritisk til resultaterne, mens Troels Christensen (V) sagde:

»Vi er parate til at diskutere undersøgelsens metoder, men resultatet er det samme som flere andre undersøgelser, der viser, at vi skal styrke skolerne, fordi eleverne kun klarer sig middelmådigt,« siger han.

Dansk Folkepartis Louise Frevet har også tillid til undersøgelsens resultater og fremførte et ønske om, at også lærerne skal testes.

rasmus.blicher@jp.dk

Dansk modtagelse af PISA-rapport løb af sporet

Berlingske Tidende 13. september 2005, 1 sektion, side 4

PISA Hovedproblemet med OECDs PISA-undersøgelse er hverken metoden eller udførelsen. Det er derimod den modtagelse, undersøgelsen har fået herhjemme. Sådan lød budskabet fra flere førende forskere på uddannelsesområdet, da der i går var indkaldt til høring om den omstridte undersøgelse.

Af Maria Frahm

Sjældent har en undersøgelse affødt så heftig debat, som OECDs PISA-undersøgelse af de 15-16-årige skoleelevers kompetencer i en række lande.

I går var PISA-undersøgelsen selv under luppen, da der på de Radikales initiativ var indkaldt til høring for at diskutere undersøgelsens metode og resultater og få belyst svagheder og styrker.

Efter offentliggørelsen i december blev undersøgelsen nemlig kritiseret på en række punkter; blandt andet for at resultaterne mellem de forskellige lande ikke var sammenlignelige.

Fra flere sider kom der dog først og fremmest til at lyde en skarp kritik af den måde, undersøgelsen er blev modtaget og anvendt herhjemme.

Professor i økonomi, Christen Sørensen, har længe hørt til blandt de skarpeste kritikere af PISA.

Undersøgelsen i sig selv har han dog kun få indvendinger i mod:

»Hovedproblemet er den modtagelse, den har fået herhjemme. Undervisningsministeriet skulle straks have undersøgt, hvad årsagen til problemerne var. I stedet har man skudt nedad og udråbt folkeskolen til den store synder. Ministeriet har handlet så uprofessionelt, at det burde sættes under administration,« siger professoren fra Institut for Regnskab og Finansiering ved Syddansk Universitet. Han efterspørger, at man fra ministeriets side allerede på et meget tidligt tidspunkt lavede en grundig analyse af undersøgelsen, de danske skoleelevers resultater og de mulige årsager, der lå bag.

Professor og institutleder Niels Egelund fra Danmarks Pædagogiske Universitet er formand for PISA-konsortiet. Han kalder det »uheldigt«, at PISA-debatten løb af sporet på et så tidligt tidspunkt.

»Vi, der står bag undersøgelsen, skal blive langt bedre til at videreformidle undersøgelsen. Det gælder både de positive og negative resultater,« siger han.

Størstedelen af oplægsholdere var enige om, at PISA-undersøgelserne kan være et meget anvendeligt redskab, når sundhedstilstanden i danske skolesystem skal måles. Men der blev advaret kraftigt i mod at opfatte resultaterne som en entydig facilitliste.

Kirsten Krogh-Jespersen, ph.d. og lektor fra Århus Dag- og Aftenseminarium beklager også, at man fra politikeres og mediers side ikke har givet sig bedre tid til at analysere PISA-resultaterne.

»Jeg er meget bekymret for, at vi er ved at begå en kæmpe brøler ved at indføre test. Vi skal passe på med at give afkald på den danske skoles styrkesider uden at have et fagligt belæg for, om de nye tiltag virker,« siger hun.

Uddannelsesordfører og formand for Folketingets Uddannelsesudvalg Carina Christensen (K) medgiver, at PISA-debatten ikke altid har været lige saglig. »Vi skulle nok at gennemført denne høring for lang tid siden,« siger hun.

mfm@berlingske.dk

Fakta: Kritikken af PISA

Det har kritikken af PISA-undersøgelserne bl.a. gået på:
Der tages ikke højde for de forskellige landes uddannelses-systemer.

Eleverne udvælges efter fødselsår og ikke klassetrin.

Spørgsmålene i PISA favoriserer elever, der er vant til at blive testet. Det er danske elever ikke.

PISA hævder, den måler »kundskaber og færdigheder for livet«.

Det gør den ikke. Den måler kundskaber og færdigheder i en særlig situation.

De tests, eleverne udsættes for, er hemmelige, og det gør det vanskeligt at diskutere undersøgelsens validitet.

Social arv måles på baggrund af forældres indkomst.

Billedtekst:

OECDs PISA-undersøgelse skabte en voldsom debat om folkeskolen. En række politiske tiltag, der skal styrke folkeskolens faglighed, er siden hen blevet lanceret, bl.a. nationale, obligatoriske test.

Arkivfoto: Jens Nørgaard Larsen

DEN TIDLIGERE UNDERVISNINGSMINISTER Margrethe Vestager sagde under høringen, at hun ærgrede sig over, at man får så lidt ud af PISA-undersøgelsen. FOTO: BJARKE ØRSTED

PISA-test alene er ikke vejen frem for skolen

HØRING

De forkætrede PISA-undersøgelser af folkeskolen var i går i fokus ved en høring på Christiansborg.

KØBENHAVN · Der blev krævet nytænkning og nyprioritering fra landets fremmeste pædagogiske eksperter, da Folketingets uddannelsesudvalg i går havde inviteret til høring på Christiansborg om den forkætrede PISA-undersøgelse og det danske uddannelsessystem.

For selv om eksperterne stort set er enige om, at PISA er et nyttigt redskab, så er undersøgelsen kun en test, der viser, hvor eleverne er, men ikke hvordan de er kommet der, eller hvordan de kommer videre. Den viser ikke, hvad det er for nogle egenskaber, der er brug for i fremtiden.

Høringen, som Teknologi-

rådet havde arrangeret, viste, at debatten har flyttet sig fra et snævert fokus på manglende kundskaber i naturfag til også at handle om, hvad folkeskolen skal lære de danske elever i fremtiden.

Både forskere og politikere ønsker, at PISA-undersøgelsens resultater fremover bliver debatteret langt grundigere, før resultaterne giver anledning til handlingsplaner og eventuelle lovforslag.

»Jeg kan godt ærgre mig over, at vi fået så lidt ud af PISA-undersøgelsen, fordi regeringen har en anden dagsorden. Nu bliver den brugt til at legitimere obligatoriske, nationale test,« sagde Margrethe Vestager (R).

Flere forskere kritiserede pressen og politikerne for en alt for forsimplet reaktion og formidling i forbindelse med offentliggørelsen af undersøgelsens resultater.

RITZAU

Urban 13/9 2005
s. 10

Folkeskolen: Forskere: Politikere misbruger PISA**Information 13. september 2005, side 4 / 5**

Fleere forskere advarer politikerne mod at forme folkeskolen på baggrund af den internationale PISA-undersøgelse. 'Sæt jer ned og analyser resultaterne', lød opfordringen på PISA-høring

Af Mette Klingsey

Mens statsminister Anders Fogh Rasmussen (V) med PISA-undersøgelsen i hånden har plæderet for øget faglighed i folkeskolen, og Bertel Haarder (V) har fået flertal for nationale obligatoriske test, var der massiv kritik af den politiske opfølgning på den internationale skoleundersøgelse, da Teknologirådet i går havde inviteret en række eksperter til debat.

Professor i uddannelsessociologi ved Danmarks Pædagogiske Universitet, Erik Jørgen Hansen kaldte PISA-undersøgelsen for "en flodbølge af ufortolkede resultater".

"Undersøgelsen kan bruges til ingenting eller til hvad som helst. Derfor bruges den også som forklaring på initiativer, som politikerne allerede havde tænkt. Men man har ingen hypoteser om, hvorfor man opnår de resultater," sagde han.

Også professor i økonomi ved Syddansk Universitet, Christen Sørensen, beskylder både politikere og presse for at handle hysterisk i forhold til PISA-resultater, der placerer danske 9. klasses elever i midten, når det gælder matematiske færdigheder, mens Danmark halter bagefter i læsning og ligger et godt stykke under middel i naturfag.

"Man har skudt nedad på folkeskolen og på lærerne. Det kan vi se nu, hvor søgningen til seminarierne falder. Hvad skal vi med flere dansktimer, hvis eleverne ikke er motiverede? Tag og sæt jer ned og få det diskuteret," lød opfordringen til Uddannelsesudvalget, der var inviteret til høring.

PISA og Kai Holger

Formålet med debatten, der fandt sted ni måneder efter offentliggørelsen af den seneste PISA-undersøgelse, var blandt andet at diskutere, hvordan PISA forholder sig til de kompetencer, som fremtidens arbejdsmarked vil efterspørge.

Mens Lene Lindenskov, der er lektor på DPU og leder af matematik delen af PISA 2003, opfordrede til at se PISA som en gave og en guide til forbedringer, advarede professor i økonomi ved Handelshøjskolen i Århus, Steen Hildebrandt mod at tilrettelægge uddannelsespolitikken efter undersøgelsen.

"Vi bringer for meget med fra industrisamfundet, hvor man fokuserede på at standardisere, mekanisere og synkronisere. Det var udmærket på Kai Holgers radiofabrik, men disse fabrikker eksisterer ikke længere i Danmark," sagde han.

Steen Hildebrandt pegede på, at man i fremtiden skal satse på flere intelligenser, og at man skal leve af mennesker, der kan noget forskelligt.

"Undervisning er ikke simpelt fabriksarbejde. Det er tydeligt, at hverken politikere eller presse er klædt på til at tolke disse resultater, men at de reagerer inkompetent og panisk," sagde han.

Mere gulerod til skolen

Men kritikken preller af på uddannelsesordføreren, Louise Frevert (DF): "PISA er fantastisk, og jeg ryster ikke på hænderne. Det her er jo en strid mellem forskere, og undersøgelsen har sat et helt nødvendigt fokus på en folkeskolen, som trænger til faglige forbedringer," sige hun.

Også Christine Antorini (S) mener, at PISA peger på nogle tendenser.

"Men vi savner en funderet forskning, der kan vise os, hvordan vi kan forbedre skolen," siger hun, mens Venstres medlem af Uddannelsesudvalget, Troels Christensen, erkender, at pisk skal erstattes af mere gulerod og opbakning til lærerne.

"Men Kai Holger er altså gået på pension," fastslog han.

mek@information.dk

PISA

- I den seneste 'Programme for International Student Assessment' (PISA) fra 2003 deltog elever i alderen 15-16 år fra 41 lande. Hovedfokus var lagt på matematik, og danske elever placerede sig over middel, deres læsekompetencerne ligger i midten.

- Testen består af såvel multiple choice som angivelse af rigtige ord eller tal. Nogle spørgsmål skal besvares ved frie åbne svar. - Næste PISA offentliggøres i 2007, 58 lande deltager og fokus er på naturfag, hvor de tidligere PISA-undersøgelser har vist, at danske elever ligger dårligt.

e04577f1

Test alene gør det ikke

Kristeligt Dagblad 13. september 2005, side 3

De forkætrede PISA-undersøgelser af folkeskolen er trods alt nyttige redskaber, men de kan slet ikke stå alene. Høring på Christiansborg efterlyste nytænkning

Der blev krævet nytænkning og nyprioritering fra landets fremmeste pædagogiske eksperter, da Folketingets uddannelsesudvalg i går havde inviteret til høring på Christiansborg om den forkætrede PISA-undersøgelse og det danske uddannelsessystem.

For selv om eksperterne stort set er enige om, at PISA er et nyttigt redskab til at få indsigt i en række vigtige aspekter af uddannelsessystemet, så er undersøgelsen kun en test, der viser, hvor eleverne er, men ikke hvordan de er kommet der, eller hvordan de kommer videre. Den viser ikke, hvad det er for nogle egenskaber, der er brug for i fremtiden.

Ifølge lektor Hans Henrik Knoop, Danmarks Pædagogiske Institut, er det en pædagogisk hovedopgave at sikre, at børnenes medfødte lyst til at lære overlever mødet med skolen.

- Det er nødvendigt at forstå, at elevernes faglige og personlige kompetencer er to sider af samme sag
- fordi det generelt er en fordel af være en stærk person, hvis man vil nå langt fagligt, ligesom det typisk styrker ens selvopfattelse at være fagligt kompetent, sagde han og understregede, at det er nødvendigt at betragte disse kompetencer som gensidige forudsætninger, hvis Danmark skal klare sig godt i fremtiden. /ritzau/

Forskere: Politikere på vildspor

Fyens Stiftstidende 13. september 2005

GRUNDSKOLEN: Folketinget bruger PISA-undersøgelsen helt forkert, mener eksperter

Af Jakob Moll jmo@fyens.dk

Politikerne følger et defekt kompas, når de i disse måneder udstikker kursen for den danske folkeskole. Sådan lyder kritikken fra en bred front af danske skoleforskere, der ifølge egne udsagn er voldsomt frustrerede over det seneste halvandet års danske skoledebat.

Startskuddet var PISA-undersøgelsen, der i december 2003 viste skuffende resultater, når danske 15-årige sammenlignes med jævnaldrende i andre lande.

Undersøgelsen førte meget med sig. Senest har Socialdemokraterne tilsluttet sig regeringens krav om centralt udarbejdede test i de danske skoleklasser.

Et skridt, som der ikke findes nogle saglige argumenter for, mener lektor Kirsten Krogh-Jespersen, der er anerkendt forsker på Århus Dag- og Aftenseminarium.

- Jeg har sådan set ingen problemer med PISA-undersøgelsen, men jeg har problemer med den måde, vi fortolker, følger op og handler på baggrund af den. Hvis prisen er selvsving og panik, vil jeg hellere undvære den type undersøgelser, siger Kirsten Krogh-Jespersen.

Hun bakkes blandt andet op af professor Christen Sørensen, SDU, og professor Erik Jørgen Hansen, Danmarks Pædagogiske Universitet.

Forskerne er ganske vist uenige om brugbarheden af PISA-undersøgelserne, der stiller identiske opgaver i læsning, matematik og naturfag i 32 lande. Alle forskerne er imidlertid enige om, at politikerne på Christiansborg overfortolkede undersøgelsen groft.

- Politikerne tillægger den alt, alt, alt for stor betydning som facitliste, siger Christen Sørensen, der bruger ord som "katastrofal" og "elendig" om regeringens reaktion på undersøgelsens resultater.

Lærerne betaler prisen

Problemet er ifølge forskerne, at PISA hviler på så spinkelt et grundlag, at den højst bør tjene som fingerpeg eller inspiration til yderligere undersøgelser.

Undersøgelsen fortæller intet om, hvad der bør laves om - og dét hul har politikerne udnyttet til at spore deres kæpheste.

Nu mener Kirsten Krogh-Jespersen - støttet af blandt andre lektor Hans Henrik Knoop og Danmarks Lærerforening - at regeringen med sin skolepolitik og den fore-stående skolereform bringer skolen ud af balance ved uden dokumentation for effekten at øge den centrale styring af lærernes arbejde. For eksempel med nationale test.

- Man skal huske på, at det er lærerne, der skal føre fornyelsen ind i skolen, men det bliver småt med entusiasmen, hvis lærerne føler, de arbejder på et forkert grundlag, siger Kirsten Krogh-Jespersen. Ifølge lektoren har det engelske skolesystem netop brændt fingrene på en reform, der fratog lærerne noget af ansvaret for at tilpasse undervisningen til de elever, der fyldte klassen foran dem.

Lydhør politiker

Den konservative uddannelsesordfører og formand for Folketingets Uddannelsesudvalg, Carina

Christensen, er lydhør over for forskernes kritik, som faldt under en høring i går på Christiansborg.

- Det er rigtigt, at vi har snakket meget om PISA, men det er også en unik undersøgelse. Samtidig har der måske været lidt for meget fokus på de dårlige resultater, siger Carina Christensen, der i samme åndedrag lover, at den kommende skolereform vil holde fast i lærernes frihed til at tilrettelægge undervisningen.

Læserbrev i Politiken d. 15/9 2005

Forskere underkender PISA

I samme omfang, som uddannelsesfjendske forskere mener, at politikere som antydte i Information den 13. september misbruger PISA, undervurderes PISA bevidst og helt uberettiget af de pædagogiske forskere og uddannelsesmæssige eksperter, der debatterede i Teknologirådet.

Danske elever er kun nogenlunde til matematik, mindre end nogenlunde til læsning og skraber bunden i naturfagene. Og overfor denne katastrofe afviser professor Steen Hildebrandt og vist nok flere med ham, at folkeskolens undervisning skal indrettes efter undersøgelsen. Hvorfor nu det? Fordi nogen har fundet på, at al kontant faglig vidensindlæring er et forældet levn fra et nu tilbagelagt industrisamfund.

I fremtidens samfund skal vi leve af videnstomhed. Og den personlige tilfredsstillelse - som det nu engang er mennesker beskåret at måtte føle ved at få udnyttet deres evner til at besidde viden, som bestemt ikke alt sammen relaterer til erhvervslivets behov, men som både er en personlig berigelse at besidde, og som herudover handler om, at enorme kulturskatte ikke bare skal forsvinde i glemselen - den viden skal skolen altså ikke længere give sig af med at formidle.

At følge forskerne i debatten hos Teknologirådet er sort menneskefjendsk kulturdræbende middelalder.

af Vagn Madsen Brønderslev

Samme læserbrev i Information 15. sep. 05
af Vagn Madsen, Brønderslev

Information

e045c661

Debat: Læserbreve

Information 15. september 2005, side 24 / 25

Forskere underkender PISA

I samme omfang, som uddannelsesfjendske forskere mener, at politikere som antydte i Information den 13. september misbruger PISA, undervurderes PISA bevidst og helt uberettiget af de pædagogiske forskere og uddannelsesmæssige eksperter, der debatterede i Teknologirådet.

Danske elever er kun nogenlunde til matematik, mindre end nogenlunde til læsning og skraber bunden i naturfagene. Og overfor denne katastrofe afviser professor Steen Hildebrandt og vist nok flere med ham, at folkeskolens undervisning skal indrettes efter undersøgelsen. Hvorfor nu det? Fordi nogen har fundet på, at al kontant faglig vidensindlæring er et forældet levn fra et nu tilbagelagt industrisamfund.

I fremtidens samfund skal vi leve af videnstomhed. Og den personlige tilfredsstillelse - som det nu engang er mennesker beskåret at måtte føle ved at få udnyttet deres evner til at besidde viden, som bestemt ikke alt sammen relaterer til erhvervslivets behov, men som både er en personlig berigelse at besidde, og som herudover handler om, at enorme kulturskatte ikke bare skal forsvinde i glemselen - den viden skal skolen altså ikke længere give sig af med at formidle.

At følge forskerne i debatten hos Teknologirådet er sort menneskefjendsk kulturdræbende middelalder.

Pisa peger på de »ømme tæer«

Undervisning

Af Louise
Frevert
uddannelses-
ordfører (DF)

Sidste mandag var jeg til konference på Christiansborg. Konferencen omhandlede Pisa-undersøgelsen. Jeg havde faktisk set frem til en fordomsfri diskussion om Pisa-undersøgelsen. Med socialdemokratiets seneste kursskifte in mente troede jeg, vi skulle have en diskussion om, hvad vi kunne bruge Pisa-undersøgelsen til.

Jeg tog fejl! Konferencen drejede sig om nok en gang af pege fingre af undersøgelsens angivelige fejl og mangler. Det har vi, synes jeg, sådan set, har hørt rigeligt af, og jeg fatter ikke, hvorfor de fleste uddannelsespolitikere fortsat af-færdiger undersøgelsen.

Pisa-undersøgelsen slår ned på nogle helt konkrete pointer, som vi bliver nødt til at forholde os til. Elever af anden etnisk herkomst lærer for lidt i skolen, for mange elever er for dårlige til matematik og for mange elever duer heller ikke til de naturvidenskabelige fag.

Da Danmarks eneste råstof er viden, er det for

ringe, at det står sådan til på vore skoler. I stedet for at skyde på budbringeren, som man gør, når man kritiserer Pisa-undersøgelsens grundlag, burde man tage bestik af de pointer, som undersøgelsen påpeger.

Vi må overveje om der skal flere timer til i de naturvidenskabelige fag og i matematik, og så må vi frem for alt finde ud af, hvordan vi gør undervisningen i disse fag mere vedkommende, så flere elever fatter interesse for fagene, for jeg tror nu en gang, at interesse og evner i meget høj grad følges ad.

Lokale virksomheder

I den forbindelse kan vi f.eks. involvere lokale virksomheder - et besøg på en fabrik, der udnytter viden om fysik eller kemi i praksis vil med garanti virke som øjenåbner for mange af de unge. Og så skal vi holde op med at betragte folk, der interesserer sig for naturvidenskab som nørder. Det er de ikke. Det er de folk, der skal medvirke til, at Danmark også i fremtiden kan levere nye opfindelser og landvindinger, der betyder at det her land fortsat kan være blandt verdens rigeste.

Pisa duer, fordi Pisa-undersøgelsen peger på de »ømme tæer«. Det skal vi have gjort noget ved i stedet for at stikke hovedet busken.

Folkeskolen

Nummer 38 • 23. september 2005 • folkeskolen.dk

PISA

Politikere og eksperter diskuterede, hvilke fordele og ulemper der er ved Pisa-undersøgelsen • 12

■ SKOLE PÅ FINSK

Ekspertne i Finland har et fagligt ansvar, men de har ikke så meget blik på den enkelte elev som den danske klasselærer, mener lektor • 16

■ DET BORNHOLMSKE EKSEMPEL

Lærer Claus Larsen mener, at der manglede en politisk debat om skolestrukturen på Bornholm, før de endelige beslutninger blev taget • 8

Gode nyheder

PISA. Læs selv den originale rapport, og I vil opdage en helt anderledes positiv historie end dem, der har domineret medierne og den politiske debat.

Det var én af pointerne fra sidste uges Pisa-høring på Christiansborg. Folketingets uddannelsesudvalg havde indkaldt folk fra Pisa-konsortiet og en lang række eksperter, som udvalgets medlemmer selv interviewede. Der blev kritiseret og argumenteret, og niveauet rykkede mange kvalitetsklasser op i forhold til den hidtidige debat.

Pisa er ikke et videnskabeligt projekt, men en bestilt undersøgelse, der skal vise, om samfundet får nok for pengene, sagde professor i pædagogisk statistik Peter Allerup, som selv deltager i Pisa-arbejdet.

Der kan ikke hentes argumenter for den delte skole i Pisa, og der er ikke belæg for at indføre nationale test. Det må regeringen selv tage ansvaret for, sagde professor i specialpædagogik Niels Egelund, som er leder af det danske Pisa-konsortium.

Den mest kritiske deltager var Erik Jørgen Hansen, der er professor i pædagogisk sociologi. Han kaldte Pisa-undersøgelsen en flodbølge af ufortolkede talrækker. Men det vigtigste ved høringen var, at dialogen mellem politikere, Pisa-folk og kritikere kom i gang. Pisa-undersøgelserne giver kun nogle grove fingerpeg, sagde professor i nationaløkonomi Christen Sørensen, mens DLF's formand, Anders Bonido Christensen, mente, at Pisa kan bruges til at rejse spørgsmål, som der så skal arbejdes videre med.

Flere politikere stillede gode, åbne spørgsmål, og som dagen skred frem, blev Pisa argumenteret ned i den rette størrelse. Det, der for alvor gik galt for trekvart år siden, da den seneste rapport udkom, var, at medierne skrev af efter undervisningsministerens alt for hårdt vinklede pressemeddelelse, som uden indholdsmæssigt belæg brugte Pisa-tal som megafon for regeringens politik.

Og tilsyneladende var der en del journalister, der forstod lektien. For OECD's årlige rapport, »Education at a Glance« – som kom dagen efter Pisa-høringen – blev særdeles seriøst omtalt i en række medier. Det politiske trick lykkedes ikke. Undervisningsministeriet udsendte ganske vist igen en politisk opstrammet pressemeddelelse, hvor tallene er nøje udvalgt, så de passer til regeringens argumenter. Bertel Haarders pressemeddelelse begynder således: »Danmark er et af de OECD-lande, der bruger flest penge på uddannelse. Både målt per elev og i forhold til bruttonationalproduktet. Til gengæld er udbyttet af pengene ofte kun middelmådigt«.

Men denne gang gik ingen medier i fælden, journalisterne læste selv rapporten. I Berlingske Tidende – som ikke kan beskyldes for at være regeringen uvenligt stemt – lød overskriften: »Vores folkeskole ikke længere dyrest«. Og i Urban – som også udgives af Det Berlingske Hus – hed artiklen: »Høj kvalitet på danske skoler«.

Se, det er jo en ganske anderledes god historie. -th

Ekspertpanelet lytter, mens medlemmer af uddannelsesudvalget stiller uddybende spørgsmål. Høringen skulle »bidrage til at kvalificere den uddannelsespolitiske diskussion om undersøgelsen«

Pisa skaber forvirring i skoledebatten

HØRING. Ekspertter advarer politikerne imod at føre politik på Pisa. Undersøgelsen er alt for primitiv til det formål, for den måler også elevernes evne til at tage en test

AF JOHN VILLY OLSEN | JVO@DLF.ORG

Pisa er en så primitiv, usikker og uklar test, at det er halsløs gerning at føre politik direkte på den. Skal den bruges til noget fornuftigt, skal der i hvert fald gennemføres grundig opfølgende forskning på de mange lange rækker af ufortolkede tal, som undersøgelsen består af.

Det var budskabet fra eksperterne ved Folketingets høring om Pisa i sidste uge.

Pisa måler nemlig ikke rene faglige færdigheder, påpegede adjunkt Nina Bonderup Dohn, Syddansk Universitet. Pisa måler også elevernes evne til at tage en test.

Hvis Pisa skulle give et sandfærdigt billede af, hvor dygtige eleverne er rent fagligt, ville det kræve, at alle de 500.000

testpersoner som udgangspunkt var lige trænet i at tage test.

Sådan er det selvfølgelig ikke i den virkelige verden. Der er stor forskel på, hvor trænet for eksempel en japansk skoleelev og en dansk skoleelev er i at tage en test.

Pisa er ikke videnskab

Politikere og medier er gået ud fra, at Pisa

Læs eksperternes skriftlige oplæg på www.tekno.dk

er videnskab, men det er ikke tilfældet, fastslog professor i pædagogisk statistik ved Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU), Peter Allerup, der selv er med i Pisa.

»Pisa er ikke en videnskabelig undersøgelse, men en test af, om vi har fået nok for de penge, vi investerer i uddannelse«, sagde han.

Denne misforståelse er en hovedårsag til forvirringen i den offentlige debat om Pisa og akkurat grunden til, at de politiske partiers uddannelsesordførere på Christiansborg ønskede en høring. For at skabe klarhed.

Et stort emne i Folketinget og det offentlige rum har været, at det danske skolesystem – ifølge Pisa – skulle være meget ringere til at bryde den negative sociale arv end det finske.

Men det er der ikke dækning for i Pisa,

Pisa er imod nationale test

Vi skal have nationale, obligatoriske test, så fagligheden kan blive styrket. Sådan lød det fra regeringen, da Pisa-undersøgelsen blev offentliggjort den 6. december 2004. Men det er ikke en anbefaling, der stammer fra Pisa.

»Det forslag må regeringen selv forklare«, sagde leder af Pisa i Danmark, professor Niels Egelund, ved Folketingets høring om Pisa i sidste uge.

»Pisa siger, at bindende mål er en god idé, men Pisa peger ikke på standardiserede test som en løsning. Pisa viser, at det fungerer bedst, hvis lærerne tester i den løbende undervisning med prøver, de selv har fremstillet«.

Louise Frevert, Dansk Folkeparti, ville vide, om en delt skole ville styrke fagligheden.

»Der er intet i Pisa, der siger, at delt skole vil løfte fagligheden«, svarede Niels Egelund. »En tredjedel af Pisa-landene har delt skole, eksempelvis Tyskland, der ligger helt i bund«.

jvo@dlf.org

sagde Peter Allerup. Testen er så primitiv, at »den ikke kan måle mønsterbrydere«.

Hans kollega fra DPU, professor i sociologisk pædagogik Erik Jørgen Hansen, anklagede Pisa-folkene for, at de ikke havde undret sig over, at Pisa viste noget andet om de nordiske landes uddannelsessystemers evne til at bryde negativ social arv end alle andre undersøgelser, der viser, at de nordiske landes uddannelsessystemer er nøjagtig lige dårlige til at bryde negativ social arv.

Senere viste det sig, at de finske elever havde skrevet i spørgeskemaet, at deres forældre havde en lavere uddannelse, end de faktisk havde, og dette var en årsag til, at der var så mange mønsterbrydere i den finske del af Pisa.

Hvis Pisa havde været en videnskabelig undersøgelse, så havde de danske Pisa-forskere opdaget denne fejl, fordi de ville have undret sig og inddraget andre undersøgelser om social arv, sagde Erik Jørgen Hansen. Nu tog de i stedet land og rige rundt med en vandrehistorie om, at den finske skole var blændende til at bryde den negative sociale arv, ▶

Medlemmer af Folketingets uddannelsesudvalg lytter, mens eksperter udlægger teksten. Bagefter fik de mulighed for at stille uddybende spørgsmål

Se Folkeskolens Pisa-tema på www.folkeskolen.dk/Pisa

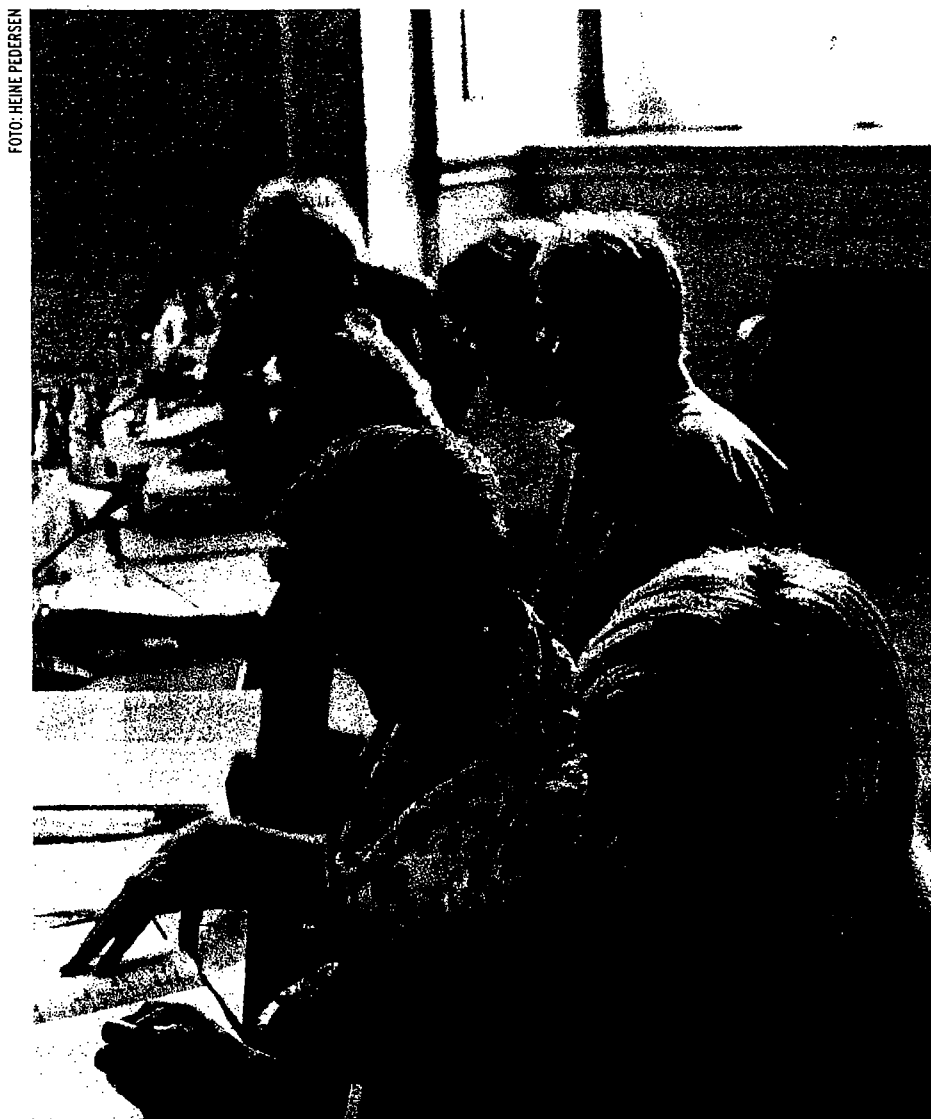

FOTO: HEINE PEDERSEN

»Jeg kunne have ønsket, at den høring var blevet afholdt for længe siden. Så ville debatten om Pisa have haft et helt andet perspektiv. Reaktionen ville ikke have været så hysteriske. Medierne og politikerne ville ikke have fremmanet et katastrofebillede«

FORMAND FOR DLF, ANDERS-BONDO CHRISTENSEN, EFTER FOLKETINGSHØRINGEN OM PISA

mens den danske var elendig, tilføjede Hansen.

Til overmål skriver de danske Pisa-folk i deres rapport, at Pisa er en videnskabelig undersøgelse, sagde en tydeligt forarget Erik Jørgen Hansen. På den måde gør Pisa mere skade end gavn.

Undervisningsministeriet skaber forvirring

Skaden er ikke blevet mindre af, at Undervisningsministeriet skrev i en pressemeddelelse, at Pisa viser, at 17 procent af eleverne forlader den danske folkeskole som funktionelle analfabeter.

Det er en misforståelse, fastslog statistikprofessor Peter Allerup.

»De såkaldte funktionelle analfabeter har svaret rigtigt på cirka 42 procent af spørgsmålene, mens de, der ligger lige på midten i læsning på Pisa-skalaen, har svaret rigtigt på cirka 64 procent«, sagde han.

»Forskellen mellem den middeldygtige og den tilsyneladende katastrofalt svage læser er altså forskellen mellem 'lidt over halvdelen rigtigt' og 'lidt under halvdelen

rigtig'. På en almindelig 13-skala ville det næppe føre til så kategoriske overskifter«, tilføjede han.

FAKTA

HØRING OM PISA

Folketingets uddannelsesudvalg havde i sidste uge indkaldt 16 eksperter til en høring om Pisa for at få belyst »undersøgelsen og dens resultater i relation til den danske folkeskole«. Høringen skulle også »bidrage til at kvalificere den uddannelsespolitiske diskussion om undersøgelsen«.

Eksperterne fremlagde hver især et kort oplæg om det dellemne af Pisa, som uddannelsesudvalget ønskede belyst, hvorefter udvalgets medlemmer stillede uddybende spørgsmål.

At Folketingets udvalg afholder høringer, er et nyt fænomen i Danmark. Den første blev afholdt i 1995 af forskningsudvalget om de såkaldt østrogenlignende stoffer. Pisa-høringen er nummer 18 i rækken. Ideen stammer fra USA. Omkring 200 tilhørere var til stede i Landstingssalen på Christiansborg.

Professor i specialpædagogik ved DPU og leder af Pisa i Danmark, Niels Egelund, indvendte, at de 17 procent nok kan læse til husbehov, men ikke godt nok til at tage en ungdomsuddannelse.

Professor i økonomi ved Syddansk Universitet og formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Christen Sørensen, var ikke desto mindre forarget over ministeriets pressemeddelelse, »som dagspressen bed alt for villigt på«.

»Det tyder på, at ledelsesforholdene i Undervisningsministeriet skal forbedres«, tilføjede han. »At skyde nedad på folkeskolen gør det i hvert fald sikkert, at vi får et undervisningsproblem i de kommende år. Det kan blive et tragisk resultat af den ukvalificerede modtagelse af Pisa-2003 i dette land«.

Han sagde til uddannelsesordførerne: »I tillægger Pisa alt for stor betydning. Pisa er et groft måleinstrument. I skulle kræve af Undervisningsministeriet, at embedsmændene kommer med et kvalificeret oplæg om Pisa-resultaterne, i stedet for at improvisere ud i den blå luft«.

Flere af eksperterne konkluderede, at Pisa ville gøre mest nytte, hvis det kæmpemæssige datamateriale, som undersøgelsen består af, blev brugt i en videre didaktisk og pædagogisk forskning. •

Skole med begge ben på jorden

FINLAND. Finske lærere bruger enkle, men effektive metoder. »Finnerne har en hamrende god evalueringsskulturskultur. Blandt andet bliver der fulgt op på, om eleverne får læst lektier«, siger lektor Frans Ørsted Andersen

AF JOHN VILLY OLSEN | JVO@DLF.ORG

Spørger man i det finske undervisningsministerium om grunden til, at eleverne fra søernes land klarer sig så godt i Pisa, får man følgende remsse: Der er enhedsskole i Finland, lærerne er veluddannede og værdsatte i samfundet, der er en god atmosfære på skolerne, forældrene bakker op om børnenes skolegang, specialundervisningen er velfungerende, eleverne får gratis mad på skolen, skolesystemet er decentralt, og lærerne har stor autonomi, evalueringssystemet er udviklingsorienteret, der er ingen national testning og ingen ranking af skoler.

Mange af nøgleordene er også dækkende for den danske folkeskole, men i praksis er der alligevel forskelle, mener seminarielektor Frans Ørsted Andersen, der kender det finske skolesystem. For eksempel har det finske evalueringssystem begge ben på jorden. Der er ikke så mange fine ord og store armbevægelser som i den danske debat.

»Finnerne har en hamrende god evalueringsskulturskultur. Blandt andet bliver der fulgt op på, om eleverne får læst lektier«, siger Frans Ørsted Andersen.

Lærebogssystemerne hjælper denne trafik på vej. Der er nemlig typisk indsat blanke sider, hvor læreren kan skrive, hvordan det går med eleven, og hvor forældrene kan melde tilbage til læreren.

»Man kan kalde det et logbogssystem, som er indarbejdet i kulturen, hvor man

fagligt og socialt samler op hele tiden«, uddyber Frans Ørsted Andersen.

»Lærerne ser det som en vigtig del af deres arbejde at melde tilbage til forældrene og eleverne løbende. Det er en tradition. Man skal ikke opfinde det. Det virker ikke som en belastning for lærerne«.

Evaluering med muld under fødderne

»Det er banale ting, som at man retter opgaver. Der ligger jo meget evaluering i det. Det gør man også i Danmark, men det er måske metoder, man er ved at glemme lidt, fordi man mener, at evaluering skal være noget meget fantastisk og specielt«.

»Der er det nogle egentlig ret jordnære måder, man gør det på i Finland. Altså: tilbagemeldinger til forældrene og eleverne, lektier og selvfølgelig også samtaler«.

Men det er især skolens pædagoger, der står for den individuelle, mundtlige samtale med eleven om, hvordan det går fagligt og socialt, fortæller Frans Ørsted.

Der er ikke skolefritidsordninger på finske skoler, men der er et pædagogisk personale, som hjælper til i timerne og frikvartererne. Typisk er der tre pædagoger for hver ti lærere på en skole.

»De finske lærere tager sig ikke så meget af udviklingen af elevernes sociale og almene kvalifikationer. Lærerne har et fagligt ansvar, men hvordan pigegruppen har det, og hvordan lille Peter har det med dem, han leger med, dét har de ikke så meget fokus på. De har ikke så meget tjek på den enkelte elev, som den danske klasselærer har, og finnerne scorer jo heller ikke så højt i trivsel i Pisa som Danmark«.

FAKTA

FINSK MYSTERIUM

Ingen ved med sikkerhed, hvad der er grunden til, at finske skoleelever scorer så højt i Pisa, men Frans Ørsted Andersen er en af de få i Danmark, der har nogle bud. Han var derfor den, alle ville tale med i pauser under høringen om Pisa i Folketinget i sidste uge, hvor han selv holdt oplæg om netop det finske skolesystem. *Folkeskolen* interviewede ham før høringen. Frans Ørsted Andersen er i gang med et ph.d.-projekt, hvor han via case-studies sammenligner danske og finske skoler. Han har orlov fra sit lektorat ved CVU Fyn. Han er tidligere lærer og skolepsykolog. Han har blandt andet skrevet bogen »Flow og pædagogik: Læring med optimal motivation - flowteori i pædagogisk praksis«.

Læs også interviewet »Man kan også lære af Finland« med Frans Ørsted Andersen på www.folkeskolen.dk

»Finske elever er ikke så begejstrede for skolen, som danske elever er. De finske elever føler et fagligt pres. Når jeg snakker med dem, synes de, de har mange lektier. Så det er ikke kun positivt, det her. Der bliver lagt et fagligt pres på dem. Men det giver så resultater, det ses i Pisa, men mere vigtigt: Man får samlet op på en masse svage grupper, simpelthen fordi de svage elever bliver fagligt dygtigere og dermed har bedre muligheder for at klare sig videre i uddannelsessystemet«.

Korte, effektive, uformelle møder

Der er andre forskelle. Frans Ørsted Andersen fremhæver, at de finske lærere har en god vane med hurtige, uformelle møder.

»Hvis der er problemer med en klasse, så holder læreren et hurtigt møde med forældrene, når skolegangen er slut. Det kan godt være, der kun er ti forældre til stede, men man holder lige et hurtigt møde alligevel. Man behøver ikke sende sedler med hjem. Man siger bare, at der er et problem, når de kommer og henter, og så går man op på lærerværelset og får det vendt hurtigt«.

I det hele taget bliver der ikke holdt så

mange møder på finske skoler. Lærerne og skolelederne har ikke så mange administrative opgaver som deres danske kolleger. Arbejdstidsreglerne er mere enkle: Alle lærere har 24 timer.

»Man underviser 24 timer, og så holder man de møder, ▶

Verner Parton

V/S

For yderligere information om V/S skolemøbler kontakt:

Tofte Kontorcenter A/S	HILLERØD - LYNGBY - NØRÈNHAVN - TEL 7024 7048 www.toftekontorcenter.dk
Skovhøj Jacobs A/S	HERNING - HOLSTEBØ - VIBØRG - TEL 8662 4000 www.skovhoj-jacobs.dk
Team Bærfeld	ÅRHUS - RANDERS - TEL 7021 9900 www.teambaerfeld.dk
SAPA Kontorcenter A/S	ODENSE - SVENDSBØRG - NESTVED - NØRÈNHAVN www.sapa-kontorcenter.dk - TEL 6315 2525
Schmidt Kontorcenter A/S	KØLDING - ESBJERG - TEL 7015 1226 - www.pjschmidt.dk

SkoleFoto

Lægger i vægt på SERVICE og KVALITET, så prøv GAUSS FOTO's håndlavede kvalitet.

Gennem 15 år har vi med stor succes leveret skolefoto til Danmarks førende skoler. Vi leverer markedet største udvalg - det giver tilfredse kunder.

Se mere på www.gaussfoto.dk

Gauss foto

Møllergade 44 - 5700 Svendborg
tlf. 62 22 90 57

der er nødvendige. Hvis en lærer skal på kursus, så er det om eftermiddagen. Skolen betaler kurset, men det bliver ikke modregnet i arbejdstiden, så heller ikke dér skal man korrigere på vedkommendes arbejde. Så det er meget enkelt».

Dermed er der også plads til, at skolelederen selv kan undervise.

»Finske skoleledere er mere til stede i undervisningen, så de kommer tættere på de problemer, lærerne har. De er tættere på skolen«.

En anden forskel er, at de akademisk uddannede lærere i Finland forekommer fagligt mere sikre end deres danske kolleger.

»Det skal ikke forstås som en kritik af danske lærere. De kan ikke gøre for, at læreruddannelsen er så spredt. Og at lærebogssituationen i Danmark er så kaotisk. Og at få lærerprincippet gør det sværere at holde et fagligt niveau«.

»Vi har fået en tradition i Danmark, hvor man forventer, at lærerne kan klare et højt fagligt niveau, selv om de ikke er særlig højt uddannede, og selv om undervisningsmaterialesituationen er dårlig, og man i øvrigt skal have fokus på teamsamarbejde og tværfaglighed og undervisningsdifferentiering og 117 andre ting samtidig med«.

Men er det finske skolesystem ikke bare gammeldags?

»Umiddelbart ser det sådan ud. Da jeg først var der, tænkte jeg: Hvad laver jeg her? Eleverne stod på række ude i skolegården som førhen i Danmark, og jeg tænkte: Hold da op, det er sort skole, det her. Men der er alligevel forskel, for hvad brugte de rækken til? Jo, skoleinspektøren gik rundt og gav hånd til alle og sagde deres navn«.

»Så det er ikke et disciplineringsredskab, men redskab til at skabe tryghed og fællesskab gennem den personlige kontakt. Skolelederen var også meget ude i klasserne og hilste på eleverne på gangen, og hun kunne deres navne«.

Progressiv pædagogik skaber ullighed

Den antiautoritære pædagogik, der slog meget kraftigere igennem i Danmark end i Finland efter 1968, har kastet mange gode ting af sig, mener Frans Ørsted Andersen, men det har også kostet meget.

»Den progressive pædagogik i Danmark

har betydet, at du har fået en større udskillelse, fordi du har glemt den struktur og overskuelighed og gentagelse, som hjælper de svage«.

»Det er der masser af forskning, der viser: Hvis du får en meget progressiv og avanceret skole, der svarer til middelklassens måde at tænke på og middelklassens måde at opdrage børn på, og ikke kan fange op, hvordan man opdrager børn i indvandrerulturen eller i socialgruppe fem, så får du altså hægtet en masse mennesker af i Danmark. Og det kan du se i statistikkerne: Vi har en stigning i dem, der går til specialundervisning, og vi har en stigning i folk på overførselsindkomster. Samtidig har vi en stigning i folk, der klarer sig enormt godt«.

»Det tror jeg, Pisa afspejler: En stigende ulighed i det danske samfund. Pisa er ikke i sig selv særlig interessant, men det er en strømpepil«.

»Vi har et af verdens mest konkurrence-dygtige samfund, og vi har alt muligt, der er godt i Danmark, men vi har det på bekostning af, at der er mange grupper, der bliver hægtet af, og det starter allerede i folkeskolen, der udskiller rigtig mange børn til det ene og det andet«.

Enhedsskolen er i virkeligheden en saga blot i Danmark, påpeger Frans Ørsted Andersen.

»Den gamle delte skole med realafdeling og almen og boglig linje er reelt blevet indført ad bagvejen i Danmark, i og med at 10-12 procent ryger til specialundervisning, og andre 10-12 procent ryger i privatskoler, og så er der en skrumpende midtergruppe, der går i folkeskolen«.

Det er nærmest blevet værre nu, mener han.

»Dengang med boglig og almen linje var det folkeskolen, der stod for delingen, nu er det jungleloven, der hersker. Altså - kommer mit barn et sted hen, hvor jeg synes om det, og hvad er der ellers af tilbud. Det er mekanismer, der er gledet folkeskolen af hænde, der styrer delingen nu«.

Finland har ikke kun enhedsskole af navn, men også af gavn, siger Frans Ørsted Andersen.

»Du har slet ikke den situation i Finland. Der er næsten ikke nogen, der går i privatskoler, og langt færre, der ryger ud i specialskoler«.

Pisa - »En flodbølge af ufortolkede talrækker«

**Af Ole Holdgaard.
Formand for
DLF's pædagogiske udvalg**

HØRING. Det var bare et af de udtryk, der blev anvendt om Pisa-undersøgelserne på den høring, som Folketingets uddannelsesudvalg afholdt i sidste uge.

Nogle forskere anvendte udtryk som »uvidenskabelig, ugenomsigtig og umulig at sammenligne lande med«. Andre mente, at Pisa kunne medvirke til, at man fik stillet kvalificerede spørgsmål. De brugte ord som »fejludlægning, fejlfortolkning og misbrug«. Men forskerne var enige om, at den karakteristisk af den danske folkeskole, som politikere og medier kom med i kølvandet på Pisa-rapporten, overhovedet ikke kunne holde vand. Der var også bred enighed om, at mange af de udspil til såkaldte forbedringer, der efterfølgende er lanceret, for eksempel nationale obligatoriske test, i hvert fald ikke kan begrundes ud fra Pisa-rapporten, og det er tvivlsomt, om de vil have den ønskede effekt.

I al beskedenhed er mange af de forbehold, der kom frem på høringen, faktisk præcis de samme, som Danmarks Lærereforening igen og igen har fremført de sidste ni måneder, men som er blevet fejlet til side og karakteriseret som et udslag af »lærernes angst for at blive kigget over skuldrene«. Det har vi for øvrigt ikke noget imod, hvis de, der kigger, har øjnene åbne.

Det har altså ikke været opportunt at lytte til praktikerne. Man kan så håbe, at de politiske beslutningstagere er mere villige til at lytte til eksperterne.

Når mange af de, som undervisningsministeren kalder funktionelle analfabeter, ville få et 8-tal ved folkeskolens afgangsprøve, skal målet så ændres blot for at klare sig bedre i Pisa?

Når rapporten og forskerne bag den direkte peger på, at der

»Man kan så håbe, at de politiske beslutningstagere er mere villige til at lytte til eksperterne«

ikke er nogen dokumenteret effekt af at indføre nationale test, skal vi så absolut indføre dem i Danmark, uden at drøfte hvilken indflydelse de vil få på undervisningen?

Når undersøgelsen viser, at lande med klare centrale mål, lokal frihed og velkvalificerede, selvstændige lærere klarer sig bedst, skal vi så i Danmark lægge op til central styring og kontrol af undervisningen?

Pisa-rapporterne er ikke en facitliste. Derfor er det nødvendigt at diskutere dem nationalt, men på et langt mere seriøst grundlag, end det hidtil har været tilfældet i Danmark. Det fortjener folkeskolen.

Det må man håbe, politikerne bringer videre til deres partifæller, centralt og kommunalt, og til undervisningsministeren, der ikke havde prioriteret at deltage i høringen.

Menu

Forside

- Nyheder
- Presseklip
- Anmeldelser
- Tema-artikler
- Stillinger
- Brugerforum
- Tidligere numre

Annoncering
 Redaktion
 Efterskolen I/S

Søgning

Seneste nummer

Seneste nummer af Efterskolen

Sidekontrol

Politisk misbrug af PISA

(27/9-05) Nationale test er regeringens eget forslag. Det er ikke noget PISA foreslår, lød det på høring på Christiansborg for nylig

Af Torben Elsig-Pedersen, redaktør

Det er ærgerligt, at det var test, der kom til at stå så centralt i debatten om den seneste PISA-rapport, sagde Niels Egelund og lagde dermed afstand til tidligere undervisningsminister Ulla Tørnæs, hvis udspil var nationale test i et forsøg på at øge fagligheden.

»Test er blevet højt profileret i debatten, men intet i PISA peger i den retning. De nationale test er regeringens eget forslag. Det der betyder noget for undervisningen er om der sættes mål og foretages en intern evaluering,« mener Niels Egelund, der i et notat til høringen skrev:

”Der er ikke nogen klar sammenhæng mellem brugen af standardiserede nationale test og de faglige resultater, hverken i Danmark eller for samtlige deltagende lande som helhed.”

En række forskere var under høringen kritiske over for PISA-undersøgelserne, men var især bekymrede for den måde, politikerne hidtil har brugt undersøgelserne på.

»PISA er en udmærket undersøgelse, men modtagelsen af den var katastrofal. Ikke mindst at den daværende undervisningsminister Ulla Tørnæs’ svar på PISA i en pressemeddelelse blev, at folkeskolens problemer kunne afhjælpes ved at indføre flere nationale test. For det første handler PISA ikke om folkeskolen, men om grundskolen generelt, og der er faktisk eksempler på, at folkeskolerne klarer sig bedre end de private skoler. For det andet viser PISA, at nationale test overhovedet ikke virker.«

Den svada sendte professor Christian Sørensen af sted mod regeringens uddannelsespolitik og forhenværende undervisningsminister Ulla Tørnæs i særdeleshed.

PISA peger på at løbende intern evaluering på skolerne kan bidrage til et kvalitetsløft, men det er ikke det samme som at foreslå flere nationale test.

Kritik af Undervisningsministeriet

Christian Sørensen mener, at PISA kan give inspiration og at det er muligt at spotte succeser og fiaskoer i de enkelte landes skolepolitik, men at det derefter er op til de nationale myndigheder at analysere sig frem til, hvilke initiativer, der er brug for på nationalt plan. For det giver PISA ikke svaret på i sig selv.

»Undervisningsministeriet har ikke leveret varen. Vi må forlange, at ministeriet kommer med en dybtgående redegørelse omkring forskellene imellem f.eks. dansk og finsk skolesystem i stedet for blot at ville lave test og andre eksperimenter ud i den blå luft. Man har tillagt PISA alt for stor betydning som en national resultatliste og det er den ikke. Hovedproblemet er, at Undervisningsministeriet ikke er kommet med kvalitative oplæg. Den skæve udlægning af PISA og de manglende initiativer tyder kort og godt på manglende ledelseskompetence i Undervisningsministeriet,« siger Christian Sørensen.

Også professor i ledelse, Steen Hildebrandt, maner til besindighed med at tillægge PISA for stor betydning. For i PISA måles på nogle få udvalgte områder, men det er slet ikke klogt at måle noget så komplekst som uddannelse på den måde.

»Mange måler alt muligt uden at vide, hvad vi skal bruge det vi måler til. Uddannelse er situations- og menneskebestemt og det er meget komplekst, hvad der virker. Derfor skal vi holde op med at tænke i de meget simple årsags virkningsbaner, når vi har med så komplekse fænomener som uddannelse at gøre. Desuden har det vist sig, at systemet slet ikke er klædt på ledelsesmæssigt til at håndtere resultaterne af PISA. Meldingerne i pressen fra politikerne viser, at der fares ud med skræmmebilleder. Det tyder på panik og inkompetence. Der er behov for, at både ministerium og folketing håndterer informationerne på en mere kompetent måde,« siger Steen Hildebrandt.

Måler forkerte kompetencer

Men selve undersøgelsen mødte også kritik under høringen. Bl.a. pegede Nina

Tirsdag

- Nyheder

Tavsh
 Global
 Politisk
 "Funkl
 komm
 Delt si
 Eftersl
 overh
 10. kl
 erhver
 Finans
 eftersl
 Eftersl
 megaf
 Alt teg
 Regeri
 klasse

Delta:

- ☉ eft
- ☉ eft
- ☉ totalt
- ☉ 10
- ☉ Dy
- ☉ 10

1

Press

Højsk
 i 10 år
 Naturf
 levetic
 Endnu
 søgely
 Skoler
 landst
 Uddan
 guldgr
 Svære
 semin
 Unge
 kropp

Anne

DEN L
 OG EN
 SOCIA
 HANS

Bonderup Dohn fra Syddansk Universitet på, at PISA slet ikke tester færdigheder og kompetencer for livet.

»PISA tester kun bestemte former for kompetencer og tilsidesætter, at elever også kan tage selvstændig og kritisk stilling til nogle af spørgsmålene, akkurat som der lægges op til i undervisningen i danske skoler.«
Hun havde således eksempler på elever, der opnåede 0 point på et testspørgsmål, fordi de havde problematiseret det.

»Desuden kan PISA ikke bruges til sammenligninger på tværs af landegrænser for de kompetencer, eleverne udvikler i de enkelte landes skolesystemer, er ganske enkelt for forskellige,« sagde Nina Bonderup Dohn.

Ufortolkede talrækker

Erik Jørgen Hansen, professor på DPU, fulgte trop:

»PISA er en flodbølge af ufortolkede talrækker og for at få dem til at glide ned skal vi imponeres med udtalelser af internationale eksperter. Men man glemmer i disse internationale sammenligninger, at skolesystemerne er formet historisk og nationalt gennem århundreder og udgør sin egen helhed for hvert enkelt land. Men det værste er sådan set ikke, at man analyserer forskelle mellem landene, men derimod at man politisk bruger rapporten til at gennemføre hvad som helst, som man alligevel havde i tankerne.«

Men den kritik vil formanden for PISA-undersøgelsen, Niels Egelund, ikke anerkende.

»Vi kan ligeså godt erkende, at PISA-undersøgelsen har en karakter, så den er politisk anvendelig, fordi det er muligt at træffe beslutninger i forlængelse af den. Dette er måske årsagen til, at nogle forskere ikke er så tiltrukket af at arbejde med PISA,« mener professoren.

Han peger samtidig på, at det danske uddannelsessystem bør uddrage den lære, at der skal stilles flere forventninger til de unge.

»Det er forfejlet, at vi primært har mødt de svage elever med forståelse og medlidenhed. Vi er også nødt til at sætte ind med krav over for disse elever.«

Sviger svage elever

Frans Ørsted Andersen, der forsker i den finske PISA-succes, pegede bl.a. på, at en del af forskellen på Danmark og Finland ligger i den måde, de finske lærere møder de svage elever på. I det finske skolesystem er der som noget naturligt indbygget løbende evalueringer i skolebøgerne.

»Disse evalueringer og en langt højere grad af afleveringsopgaver giver måske ikke et løft i sig selv, men det sender et signal til eleverne om, at læreren har forventninger og at han også interesserer sig for de svage. Det er med til at sætte et fokus på fagligheden som er givtig for elevernes udbytte. De svage elever får ikke lov til at sejle deres egen sø, men udfordres hele tiden lidt mere.«

Både Niels Egelund og Frans Ørsted Andersen stillede sig kritiske i forhold til for mange projektføløb i undervisningen, hvor den stærkeste tredjedel af eleverne trækker læsset og får stort udbytte, mens de svage måske for tredje gang i et skoleår får opgaven med "at male Atlanterhavet blå", som det blev udtrykt.

Printervenlig

--- Vilkår for anvendelse ---

© Copyright 2005 efterskolen.com og ellegaard Internet Design

ANDEI
EVENT
TREFK
tysk
BOSN:
geogr:
STAVE
RETST
ÆLDS
BILLEI
BABY-
NÅR V
psykol
VIRKE
EK SPL
dansk

Artikelvisning

Tilbage til liste | Ny søgning | Rediger søgning | Print | Hjælp

L

« Vis forrige | **Artikel: 4 ud af 1837** | Vis næste »

POLITIKEN

» Gå t

e047ad57

» Dowr

Debat: Lighed-Ulighed (1): Tro eller overtro

» F.A.C

Politiken 2. oktober 2005, 3. sektion, side 4

» Se et

» Konti

Af Christen Sørensen, professor, Syddansk Universitet

» Tilme

Jeg går indfor ytringsfrihed. Derfor er det også godt, at teolog Katrine Winkel Holm 24.9. kan bringe et længere indlæg i Politiken om ulighed. Teologi handler vel især om tro. Dette udgangspunkt kombineret med fordomme og manglende indsigt gennemsyrrer teologens indlæg.

For det første er det i en diskussion om lighed/ulighed afgørende at sondre mellem *lige muligheder* og *et lige udkomme*.

For det andet er det ikke rigtigt, at vi har et rekordstort antal mennesker på overførselsindkomster. Tværtimod ligger vi helt i top med arbejdsmarkedsdeltagelse, jf. OECD. Derimod er det rigtigt, at vi har relativt mange - og også efter min mening alt for mange - på *offentlig* overførselsindkomst. Og dette tal er desværre steget under den nuværende regeringsleder, mens det faldt, da Nyrup var regeringslederen.

For det tredje er det ikke rigtigt, at folkeskolen er i dyb krise. Det er meget muligt, at dette indtryk har fæstnet sig, hvis man kun har sine kilder fra den forvrængede udlægning af PISA-undersøgelsen, der tog sit udgangspunkt i den tidligere undervisningsministers pressemeddelelse fra 6.12.2004. Dette kom frem under PISA-høringen i Folketinget 12. september.

Frans Ørsted Andersen fra Danmarks Pædagogiske Universitet redegjorde her for, at det finske grundskolesystem er udformet som det danske med sen skolestart, ingen karaktergivning i de små klasser, ingen nationale test osv. Men som bekendt toppede Finland PISA-undersøgelsen, og derfor er det naturligvis også yderst relevant og vigtigt at identificere forskelle mellem det danske og det finske grundskolesystem.

Frans Ørsted Andersen dokumenterede følgende forskelle, som blev udlagt som forskelle i detaljen:

- svage elever tages ikke ud af timerne med hertil hørende stigmatisering, men tilbydes via særlige undervisningsassistenter, der ikke nødvendigvis er uddannet som skolelærere, hjælp til efterfølgende lektiearbejde m.v. Og undervisningsassistenterne følger disse elever gennem flere klasser,
- undervisningsassistenterne sørger også for, at der er aktivitet (boldspil mv.) i frikvartererne, der alle er på 15 min., så højenergibørn (DAMP-børn f.eks.) får lukket overskydende energi ud,
- nye skolebøger i god design og udførelse med bl.a. indlagte sider til kommentarer fra lærerne til forældrene, så disse kan følge med og bakke op, hvis dette er nødvendigt. Udslidte skolebøger, fotokopier i hobetal og løse sedler skulle være det danske sidestykke hertil i hvert fald i et vist omfang,
- skolelærerne påtager sig ansvaret for børnenes læring,
- skolelærerne har i Finland færre linjefag - nemlig to. I Danmark er det nu fire. Og skolelærerne har en helt anden status end i Danmark,
- alle skoleelever i Finland får gratis to sunde retter mad i skolen hver skoledag. Det sikrer energien for alle til at lære og er givetvis også medvirkende til, at fedmeproblemet blandt børn er i bund i Finland.

Der er givetvis også andre mindre forskelle, men lad det være nok her. Det afgørende er jo, at det burde være Undervisningsministeriet, der havde fremlagt en analyse af forskellen mellem det danske og det finske uddannelsessystem i umiddelbar forlængelse af forelæggelsen af PISA-undersøgelsen. For står Frans Ørsted Andersens analyse til troende, risikerer vi med de hidtidige udspil fra regeringen og de politiske partier, at manglende information om dette

bevirker, at vi går helt galt i byen.

Denne risikobleiv for det andet yderligere nærværende under lektor, cand.pæd., ph.d. Kirsten Krogh-Jespersens indlæg. De negative konsekvenser af obligatoriske nationale test, der er indført i UK, har været så betydelige - især for de svage elever - at disse test allerede delvist er afskaffet i bl.a. Wales, og undervisningsministeren her har annonceret et ønske om at afskaffe disse test på alle trin. De negative konsekvenser har ydermere betydet, at oprindelige bannerførere for nationale test helt har skiftet standpunkt.

Disse to indlæg burde ryste beslutningstagerne - om de ryster Katrine Winkel Holm er noget helt andet - og føre til bl.a. følgende krav til undervisningsministeren:

- en analyse af forskelle og ligheder mellem det danske og finske grundskolesystem,
- dokumentation af, at de foreslåede initiativer også virker i praksis.

Det burde være absolut mindstekrav, hvis PISA-høringen altså ikke blot var udtryk for en passiviseringsstrategi.

Derimod kan jeg godt forstå - med de holdninger, som fremlægges - at Katrine Winkel Holm er frustreret over en socialminister, der tillige for åbent tæppe lader sig ydmyge frem for at stå ved sine ord og meninger.

Stednavne:

DANMARK

Emneord:

ELEVER EKSAMEN UDDANNELSESPOLITIK FOLKESKOLEN

Personer:

Virksomheder:

Titler:

Alt materiale i InfoMedia er omfattet af lov om ophavsret og må ikke kopieres uden særlig tilladelse.

En del artikler i InfoMedia indeholder links til andre websites. InfoMedia påtager sig intet ansvar for, at sådanne links fungerer, eller at de angivne web-adresser er korrekte.

[« Vis forrige | Artikel: 4 ud af 1837 | Vis næste »](#)

[Tilbage til liste](#) | [Ny søgning](#) | [Rediger søgning](#) | [Print](#) | [Hjælp](#)

Nørre Søgade 35, 2., 1370 Kbh. K, Tlf.: 33 47 14 50, Fax: 33 11 56 28, info@infomedia.dk, CVR-nr: 26937

Menu

- Forside
- Nyheder
- Presseklip
- Anmeldelser
- Tema-artikler
- Stillinger
- Brugerforum
- Tidligere numre
- Annoncering
- Redaktion
- Efterskolen I/S

Søgning

Seneste nummer

Seneste nummer af Efterskolen

Sidekontrol

Politisk misbrug af PISA

(27/9-05) Nationale test er regeringens eget forslag. Det er ikke noget PISA foreslår, lød det på høring på Christiansborg for nylig

Af Torben Elsig-Pedersen, redaktør

Det er ærgerligt, at det var test, der kom til at stå så centralt i debatten om den seneste PISA-rapport, sagde Niels Egelund og lagde dermed afstand til tidligere undervisningsminister Ulla Tørnæs, hvis udspil var nationale test i et forsøg på at øge fagligheden.

»Test er blevet højt profileret i debatten, men intet i PISA peger i den retning. De nationale test er regeringens eget forslag. Det der betyder noget for undervisningen er om der sættes mål og foretages en intern evaluering,« mener Niels Egelund, der i et notat til høringen skrev:

”Der er ikke nogen klar sammenhæng mellem brugen af standardiserede nationale test og de faglige resultater, hverken i Danmark eller for samtlige deltagende lande som helhed.”

En række forskere var under høringen kritiske over for PISA-undersøgelserne, men var især bekymrede for den måde, politikerne hidtil har brugt undersøgelserne på.

»PISA er en udmærket undersøgelse, men modtagelsen af den var katastrofal. Ikke mindst at den daværende undervisningsminister Ulla Tørnæs’ svar på PISA i en pressemeddelelse blev, at folkeskolens problemer kunne afhjælpes ved at indføre flere nationale test. For det første handler PISA ikke om folkeskolen, men om grundskolen generelt, og der er faktisk eksempler på, at folkeskolerne klarer sig bedre end de private skoler. For det andet viser PISA, at nationale test overhovedet ikke virker.«

Den svada sendte professor Christian Sørensen af sted mod regeringens uddannelsespolitik og forhenværende undervisningsminister Ulla Tørnæs i særdeleshed.

PISA peger på at løbende intern evaluering på skolerne kan bidrage til et kvalitetsløft, men det er ikke det samme som at foreslå flere nationale test.

Kritik af Undervisningsministeriet

Christian Sørensen mener, at PISA kan give inspiration og at det er muligt at spotte succeser og fiaskoer i de enkelte landes skolepolitik, men at det derefter er op til de nationale myndigheder at analysere sig frem til, hvilke initiativer, der er brug for på nationalt plan. For det giver PISA ikke svaret på i sig selv.

»Undervisningsministeriet har ikke leveret varen. Vi må forlange, at ministeriet kommer med en dybtgående redegørelse omkring forskellene imellem f.eks. dansk og finsk skolesystem i stedet for blot at ville lave test og andre eksperimenter ud i den blå luft. Man har tillagt PISA alt for stor betydning som en national resultatliste og det er den ikke. Hovedproblemet er, at Undervisningsministeriet ikke er kommet med kvalitative oplæg. Den skæve udlægning af PISA og de manglende initiativer tyder kort og godt på manglende ledelseskompetence i Undervisningsministeriet,« siger Christian Sørensen.

Også professor i ledelse, Steen Hildebrandt, maner til besindighed med at tillægge PISA for stor betydning. For i PISA måles på nogle få udvalgte områder, men det er slet ikke klogt at måle noget så komplekst som uddannelse på den måde.

»Mange måler alt muligt uden at vide, hvad vi skal bruge det vi måler til. Uddannelse er situations- og menneskebestemt og det er meget komplekst, hvad der virker. Derfor skal vi holde op med at tænke i de meget simple årsags virkningsbaner, når vi har med så komplekse fænomener som uddannelse at gøre. Desuden har det vist sig, at systemet slet ikke er klædt på ledelsesmæssigt til at håndtere resultaterne af PISA. Meldingerne i pressen fra politikerne viser, at der fares ud med skræmmebille- der. Det tyder på panik og inkompe tence. Der er behov for, at både ministerium og folketing håndterer informationerne på en mere kompetent måde,« siger Steen Hildebrandt.

Måler forkerte kompetencer

Men selve undersøgelsen mødte også kritik under høringen. Bl.a. pegede Nina

Tirsdag

- Nyheder

Tavsh: Global Politisi "Funkl komm Delt sl Eftersl overh: 10. kl erhver Finans eftersl Eftersl megal Alt teg Regerl klasse

Delta:

- eft
- eft
- totalt
- 10
- Dy
- 10

1

Press

Højsk i 10 år Naturf levetic Endnu søgely Skoler landst Uddan guldr Svære semin Unge l kropp

Anme

DEN L OG EN SOCIA HANS

Bonderup Dohn fra Syddansk Universitet på, at PISA slet ikke tester færdigheder og kompetencer for livet.

»PISA tester kun bestemte former for kompetencer og tilsidesætter, at elever også kan tage selvstændig og kritisk stilling til nogle af spørgsmålene, akkurat som der lægges op til i undervisningen i danske skoler.«

Hun havde således eksempler på elever, der opnåede 0 point på et testspørgsmål, fordi de havde problematiseret det.

»Desuden kan PISA ikke bruges til sammenligninger på tværs af landegrænser for de kompetencer, eleverne udvikler i de enkelte landes skolesystemer, er ganske enkelt for forskellige,« sagde Nina Bonderup Dohn.

Ufortolkede talrækker

Erik Jørgen Hansen, professor på DPU, fulgte trop:

»PISA er en flodbølge af ufortolkede talrækker og for at få dem til at glide ned skal vi imponeres med udtalelser af internationale eksperter. Men man glemmer i disse internationale sammenligninger, at skolesystemerne er formet historisk og nationalt gennem århundreder og udgør sin egen helhed for hvert enkelt land. Men det værste er sådan set ikke, at man analyserer forskelle mellem landene, men derimod at man politisk bruger rapporten til at gennemføre hvad som helst, som man alligevel havde i tankerne.«

Men den kritik vil formanden for PISA-undersøgelsen, Niels Egelund, ikke anerkende.

»Vi kan ligeså godt erkende, at PISA-undersøgelsen har en karakter, så den er politisk anvendelig, fordi det er muligt at træffe beslutninger i forlængelse af den. Dette er måske årsagen til, at nogle forskere ikke er så tiltrukket af at arbejde med PISA,« mener professoren.

Han peger samtidig på, at det danske uddannelsessystem bør uddrage den lære, at der skal stilles flere forventninger til de unge.

»Det er forfejlet, at vi primært har mødt de svage elever med forståelse og medlidenhed. Vi er også nødt til at sætte ind med krav over for disse elever.«

Sviger svage elever

Frans Ørsted Andersen, der forsker i den finske PISA-succes, pegede bl.a. på, at en del af forskellen på Danmark og Finland ligger i den måde, de finske lærere møder de svage elever på. I det finske skolesystem er der som noget naturligt indbygget løbende evalueringer i skolebøgerne.

»Disse evalueringer og en langt højere grad af afleveringsopgaver giver måske ikke et løft i sig selv, men det sender et signal til eleverne om, at læreren har forventninger og at han også interesserer sig for de svage. Det er med til at sætte et fokus på fagligheden som er givtig for elevernes udbytte. De svage elever får ikke lov til at sejle deres egen sø, men udfordres hele tiden lidt mere.«

Både Niels Egelund og Frans Ørsted Andersen stillede sig kritiske i forhold til for mange projektføløb i undervisningen, hvor den stærkeste tredjedel af eleverne trækker læsset og får stort udbytte, mens de svage måske for tredje gang i et skoleår får opgaven med "at male Atlanterhavet blå", som det blev udtrykt.

 Printervenlig

--- Vilkår for anvendelse ---

© Copyright 2005 efterskolen.com og ellegaard Internet Design

ANDEI
EVENT
TREFF
tysk
BOSN:
geogr:
STAVE
RETST
ÆLDS
BILLEI
BABY-
NÅR V
psykol
VIRKE
EKSP
dansk

Artikelvisning

Tilbage til liste | Ny søgning | Rediger søgning | Print | Hjælp

« Vis forrige | **Artikel: 4 ud af 1837** | Vis næste »

POLITIKEN

e047ad57

Debat: Lighed-Ulighed (1): Tro eller overtro

Politiken 2. oktober 2005, 3. sektion, side 4

Af Christen Sørensen, professor, Syddansk Universitet

Jeg går indfor ytringsfrihed. Derfor er det også godt, at teolog Katrine Winkel Holm 24.9. kan bringe et længere indlæg i Politiken om ulighed. Teologi handler vel især om tro. Dette udgangspunkt kombineret med fordomme og manglende indsigt gennemsyrrer teologens indlæg.

For det første er det i en diskussion om lighed/ulighed afgørende at sondre mellem *lige muligheder* og *et lige udkomme*.

For det andet er det ikke rigtigt, at vi har et rekordstort antal mennesker på overførselsindkomster. Tværtimod ligger vi helt i top med arbejdsmarkedsdeltagelse, jf. OECD. Derimod er det rigtigt, at vi har relativt mange - og også efter min mening alt for mange - på *offentlig* overførselsindkomst. Og dette tal er desværre steget under den nuværende regeringsleder, mens det faldt, da Nystrup var regeringslederen.

For det tredje er det ikke rigtigt, at folkeskolen er i dyb krise. Det er meget muligt, at dette indtryk har fæstnet sig, hvis man kun har sine kilder fra den forvrængede udlægning af PISA-undersøgelsen, der tog sit udgangspunkt i den tidligere undervisningsministers pressemeddelelse fra 6.12.2004. Dette kom frem under PISA-høringen i Folketinget 12. september.

Frans Ørsted Andersen fra Danmarks Pædagogiske Universitet redegjorde her for, at det finske grundskolesystem er udformet som det danske med sen skolestart, ingen karaktergivning i de små klasser, ingen nationale test osv. Men som bekendt toppede Finland PISA-undersøgelsen, og derfor er det naturligvis også yderst relevant og vigtigt at identificere forskelle mellem det danske og det finske grundskolesystem.

Frans Ørsted Andersen dokumenterede følgende forskelle, som blev udiagt som forskelle i detaljen:

- svage elever tages ikke ud af timerne med hertil hørende stigmatisering, men tilbydes via særlige undervisningsassistenter, der ikke nødvendigvis er uddannet som skolelærere, hjælp til efterfølgende lektiearbejde m.v. Og undervisningsassistenterne følger disse elever gennem flere klasser,
- undervisningsassistenterne sørger også for, at der er aktivitet (boldspil mv.) i frikvartererne, der alle er på 15 min., så højenergibørn (DAMP-børn f.eks.) får lukket overskydende energi ud,
- nye skolebøger i god design og udførelse med bl.a. indlagte sider til kommentarer fra lærerne til forældrene, så disse kan følge med og bakke op, hvis dette er nødvendigt. Udslidte skolebøger, fotokopier i hobetal og løse sedler skulle være det danske sidestykke hertil i hvert fald i et vist omfang,
- skolelærerne påtager sig ansvaret for børnenes læring,
- skolelærerne har i Finland færre linjefag - nemlig to. I Danmark er det nu fire. Og skolelærerne har en helt anden status end i Danmark,
- alle skoleelever i Finland får gratis to sunde retter mad i skolen hver skoledag. Det sikrer energien for alle til at lære og er givetvis også medvirkende til, at fedmeproblemet blandt børn er i bund i Finland.

Der er givetvis også andre mindre forskelle, men lad det være nok her.

Det afgørende er jo, at det burde være Undervisningsministeriet, der havde fremlagt en analyse af forskellen mellem det danske og det finske uddannelsessystem i umiddelbar forlængelse af forelæggelsen af PISA-undersøgelsen. For står Frans Ørsted Andersens analyse til troende, risikerer vi med de hidtidige udspil fra regeringen og de politiske partier, at manglende information om dette

» Gå t

» Dow

» F.A.C

» Se e

» Kont

» Tilme

bevirker, at vi går helt galt i byen.

Denne risikoblev for det andet yderligere nærværende under lektor, cand.pæd., ph.d. Kirsten Krogh-Jespersens indlæg. De negative konsekvenser af obligatoriske nationale test, der er indført i UK, har været så betydelige - især for de svage elever - at disse test allerede delvist er afskaffet i bl.a. Wales, og undervisningsministeren her har annonceret et ønske om at afskaffe disse test på alle trin. De negative konsekvenser har ydermere betydet, at oprindelige bannerførere for nationale test helt har skiftet standpunkt.

Disse to indlæg burde ryste beslutningstagerne - om de ryster Katrine Winkel Holm er noget helt andet - og føre til bl.a. følgende krav til undervisningsministeren:

- en analyse af forskelle og ligheder mellem det danske og finske grundskolesystem,
- dokumentation af, at de foreslåede initiativer også virker i praksis.

Det burde være absolut mindstekrav, hvis PISA-høringen altså ikke blot var udtryk for en passiviseringsstrategi.

Derimod kan jeg godt forstå - med de holdninger, som fremlægges - at Katrine Winkel Holm er frustreret over en socialminister, der tillige for åbent tæppe lader sig ydmyge frem for at stå ved sine ord og meninger.

Stednavne:

DANMARK

Emneord:

ELEVER EKSAMEN UDDANNELSESPOLITIK FOLKESKOLEN

Personer:

Virksomheder:

Titler:

Alt materiale i InfoMedia er omfattet af lov om ophavsret og må ikke kopieres uden særlig tilladelse.

En del artikler i InfoMedia indeholder links til andre websites. InfoMedia påtager sig intet ansvar for, at sådanne links fungerer, eller at de angivne web-adresser er korrekte.

« [Vis forrige](#) | **Artikel: 4 ud af 1837** | [Vis næste](#) »

[Tilbage til liste](#) | [Ny søgning](#) | [Rediger søgning](#) | [Print](#) | [Hjælp](#)

Nørre Søgade 35, 2., 1370 Kbh. K, Tlf.: 33 47 14 50, Fax: 33 11 56 28, info@infomedia.dk, CVR-nr: 26937